

Te dni bodo po KZ redni polletni občni zbori

V prihodnjih dneh bodo po vseh kmetijskih zadrugah v celjski okolici redni polletni občni zbori. Na njih se bodo zadrževali pomenili o doseženih uspehih in pomanjkljivostih svoje zadruge v prvem polletju, ker kako bi najbolj uspešno vodili zadrugo v drugem polletju.

Zato naj ne bodo ti zbori samo formalni — samo zato, ker pač morajo biti, saj bodo morali zadrževalniki tudi temeljito pretehtati 10-letni perspektivni načrt kmetijstva, ki ga je dal v razpravo Okrajni ljudski odbor Celje-okolica. Člani zadruge kakor tudi ostali kmetovalci so dolžni, da se z načrtom seznanijo, ker ga bodo morali prav le-ti uresničevati, seveda skladno prilikam njihovega kraja.

Prav bo, da se bodo zadrževalniki pogovorili tudi o delu upravnih odborov in odborov za pospeševanje kmetijske dejavnosti. V nekaterih zadrugah so bili odbori in pododbori za razne panoge kmetijstva nedelavni — več ali manj obstajajo samo na papirju — se ne sestajajo in ne predlagajo upravnemu odboru sklepov. V takih zadrugah se tudi razvoj zadruge ne pomakne nikamor naprej. Na občnih zbori naj podajo tudi nadzorni odbori kritično analizo dela v zadruzi. Če tega sami ne bodo storili, naj zadrževalniki od njih zahtevajo, kajti od dela nadzornega odbora je v prvi vrsti odvisen uspeh v zadruzi. Brez pravega nadzorstva je delo v zadruzi največkrat prepuščeno samo uslužbencem, kar je tudi vzrok raznim mahinacijam, okvaram blaga, nepravilnostim, primanjkljajem, ki se čisto končajo z gospodarskim kriminalom v zadrugah. Dosedanje izkušnje kažejo, da se taki pojavi dogajajo skoraj vedno v zadrugah, kjer nadzorni odbori ne delajo.

Zadrževalniki naj se občnih zborov udeležijo v čim večjem številu, saj bo od njihove udeležbe in aktivnosti na zborih odvisen tudi uspešen nadaljnji razvoj zadrug.

Posdravljene »Svobode« v delavskem Celju

Slatinska steklarina — Steklarina Borisa Kidriča

Po zaključku dopoldanskega dela programa je predsednik sindikata steklarjev v svojem govoru objavil, da je izvršni svet LRS ugodil njihovi želji, da bi Slatinska steklarina nosila ime po velikem sinu našega naroda — Borisu Kidriču. S svojim govorom je dal hkrati zaobljubo, da bodo čuvali to ime, da ga bodo čuvali častno in dostojno ter da bodo vse svoje sile posvetili napredku steklarne in izgradnji naše socialistične Jugoslavije s tovarišem Titom na čelu... Tov. Ivan Sitar je zaključil: »Ime Borisa Kidriča nas bo vselej in povsod vzpodbujalo in nam dajalo moč, da bomo znali čuvati pridobitve socialistične revolucije, da bomo znali pravilno izpolnjevati vse naloge, ki jih bosta postavila pred nas ZKJ in naše državno vodstvo s tovarišem Titom na čelu... Vemo, da gremo pod imenom Tita vedno novim znamenjem nasproti...«

Odškodnina slovenskim žrtvam nacizma?

Zahodnonemški Bundestag je te dni z veliko večino izglasoval zakonski osnutek, ki predvideva denarno odškodnino žrtvam nacističnega terorja, ki so v času od leta 1933 do 1945 pretrpele fizično ali materialno škodo. Svoječasno že poročali, da je avstrijska vlada priznala odškodnino tistim slovenskim družinam na Koroškem, ki so bile med vojno nasilno izseljene. V tej zvezi pa se vedno ostreje postavlja upravljeno vprašanje, kako in kdaj se bo rešilo vprašanje odškodnine in povrnitve vojne škode tistim Slovincem, ki so jih Nemci za časa okupacije nasilno preganili z njihovih domov v Srbijo, na Hrvaško in v Nemčijo ter pokradli in izropali vse njihovo premoženje. Ko se bo dokončno urejevalo vprašanje Avstrije in Nemčije, mora biti rešeno tudi vprašanje vojne škode za slovenske žrtve nacizma!

Vsem invalidom in družinskim invalidskim upravičencem bivše nemške vojske

Okrajni odbor Rdečega križa Celje-okolica, Celje je razdelil vsem občinskim odborom Rdečega križa svojega območja formulare za prijavo osebnih invalidov in družinskih invalidskih upravičencev — vojakov bivše nemške vojske (1941—1945) zaradi prijave.

Vsi prizadeti terena okraja Celje-okolica naj se takoj zglase pri svojem občinskem odboru Rdečega križa in dajo tam vse potrebne podatke. Edino na ta način bo prijava v najkrajšem možnem roku opravljena in se nadaljnji postopek za uveljavljanje pravic invalidov oziroma svojcev invalidov nemške vojske pri nemški vladi ne bo preveč zavlekel.

Savinjski vestnik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI MESTA CELJA, OKRAJEV CELJA-OKOLICE IN ŠOSTANJA

Celje, sobota, 25. julija 1953

LETO VI. — ST. 29 — CENA 8 DIN

Ureja uredniški odbor. Odgovorni urednik Tone Maslo. Uredništvo: Celje, Titov trg 1. Pošt. pr. 12. Tel. 20-07. Ček. račun 620-T-230 pri NB FLRJ v Celju. Tisk Celjske tiskarne. Četrletna naročnina 100, polletna 200, celoletna 400 din. Izhaja vsako soboto. Poština plačana v gotovini.

V Rogaški Slatini so slovesno odkrili spomenik velikemu revolucionarju, narodnemu heroju — rojaku Borisu Kidriču

Govor Edvarda Kardelja

SPOMENIK BORISU KIDRIČU JE ISTOČASNO SPOMENIK NAPREDNIM TEŽNJAM IN DOBI NAŠIH NARODOV ZA ZGRADITEV SOCIALIZMA

Tovariši in tovarišice!

Postavili ste spomenik revolucionarju, ki je vse svoje življenje posvetil enemu samemu delovanju in enemu samemu cilju: borbi za pravice in lepšo bodočnost delovnega človeka, borbi za socializem. Boris Kidrič je umrl mlad, ne da bi tej borbi mogel dati vse tisto, kar ji je še hotel dati in kar ji je še bil sposoben dati. Pa vendar, tudi to kratko življenje — prav zato, ker je bilo vse posvečeno tej borbi in ker se je odlikovalo z izredno iniciativno, energijo in ljubeznijo do delovnega človeka — je vneslo prav zato v bojni arzenal in v duhovno zakladnico jugoslovanske socialistične revolucije in socializma sploh izredno velik in pomemben delež. Zato bo ime Borisa Kidriča-Petra še trdnje kakor v tem kamnu večno vklepano v spomin našega delovnega ljudstva in v velikem revolucionarnem izročilu, ki ga sedanje generacije zapuščajo bodočim rodovom.

Peter je mlad postal revolucionar, komunist. Četudi je, kakor je dejal zanj tov. Tito, izšel iz onega sloja slovenske inteligence, ki bi mu lahko osigurala udobno osebno življenje, se je — zvest svojemu prepričanju — že v najzgodnejši mladosti odločil za drugo pot, ki je ni nikoli in niti za trenutek zapustil. To je bila naporna in trnjeva pot revolucionarnega socialističnega gibanja, pot borbe delavskega razreda in vsega delovnega ljudstva za njegovo osvoboditev izpod jarma kapitalistične eksploatacije in brezpravja, pot Komunistične partije Jugoslavije. Ta pot je vodila skozi preganjanje, ječe in materialno pomanjkanje. Toda pritisk Petra ni zlomil, marveč utrdil, ojačeval. Postal je borec, ki bo še pozni rodovom služil kot primer zvestobe in požrtvovalnosti v borbi za lepšo bodočnost delovnega ljudstva.

NEZLOMLJIV BOREC ZA DELAVSKE PRAVICE

Peter ni poznal samo neobhodnosti borbe proti kapitalizmu in njegovim političnim manifestacijam. Sovražil je tudi vse tisto umazano meščarstvo in politikantstvo slovenske buržoazne politike v nacionalnem vprašanju, ki sta mu tako slovenstvo kakor jugoslovanstvo služila samo kot sredstvo za politično krepitev eksploatacijskega sistema in za izsiljevanje čim večjih privilegijev v izključno korist slovenske buržoazije in njenih prireptkov. Sovražil je slovenski klerikalizem, ki je izrabljaj versko prepričanje v slovenskih delovnih množicah izključno samo za to, da bi jih

držal v krempljih kapitalistične eksploatacije in zaostalosti in da bi jih razorožil v borbi proti zunanemu imperialističnemu pritisku. Sovražil je domisljavo in topoglavost slovenske inteligence in malomeščansko filistrstvo, ki je igralo — in žal še igra — tako veliko vlogo v slovenskem družbenem življenju — skrivaje svoje reakcionarno bistvo izza krinke gostobesednega liberalizma — in ki se je obešalo kot coklja na vsako naprednejše gibanje na slovenskem tlu. Sovražil je malomeščansko samoslovensko nacionalistično frazo, ki je odvajala oči naših delovnih ljudi od njihovih pravih borbenih nalog, od pravega bistva sodobnih družbenih nasprotij in tendenc ter od socialističnega internacionalizma in ki je s tem dejansko samo služila interesom buržoazije. Sovražil je vsake vrste nacionalistično, strankarsko, lažno-moralistično, kulturno, gospodarsko in drugo ozkosrčnost, vsake vrste omejenost in egoizem, ki hrome rast socialistične zavesti o skupnosti interesov vseh delovnih ljudi, ne glede na raso in jezik.

BORIS KIDRIČ — VELIK HUMANIST IN INTERNACIONALIST

Peter je bil širokogruden humanist in internacionalist, ki se je boril za delovnega človeka sploh in ki je v sodobnem procesu notranjega gospodarskega in družbenega povezovanja ter združevanja vseh narodov — kot sestavnem delu socialističnega družbenega razvoja — gledal ogromen korak dalje v napredku človeštva. Zato mu njegova ljubezen do naroda, iz katerega je izšel, in do bratske skupnosti jugoslovanskih narodov — ki v njej ni gledal samo jamstva njihove neodvisnosti in enakopravnosti, marveč tudi neobhodni minimalni okvir, brez katerega bi bila zmaga na našem tlu nemogoča — zato mu ta ljubezen in vztrajna borba, ki jo je vodil za pravice slovenskega naroda in za skupnost enakopravnih narodov Jugoslavije, ni mogla zamagljati pogleda na splošni interes borbe za socializem in na nerazdvojnjo povezanost naše borbe s socialistično borbo mednarodnega delavskega gibanja. In prav zato se je v naši lastni politični borbi vedno znal orientirati na tisto, kar je bilo resnično naprednega, borbene in trajnega, a razkrinkaval je vse tisto, kar je bilo zgrajenega na lažni frazi, na psevdoradikalnih deklaracijah, na ozkosrčnem nacionalizmu in na oportunističnem kompromisarstvu.

Proti takim in podobnim pojavom in tendencam se je Peter boril tudi notraj

že v soboto so se v Rogaško Slatino zgrinjale množice ljudi, ko se je v Rogaški Slatini že razvijal program svečanosti. Največje množice pa so naslednji dan prispele iz slovenske in hrvaške strani. Na železniški postaji se je spraznilo nekaj posebnih vlakov.

Rog. Slatina je bila ovita v cvetje in zastave. V tem lepem letoviškem kraju je bila ta dan zastopana vsa Slovenija. Delovni kolektivi, množične organizacije in društva so poslala k odkritju spomenika velikega revolucionarja svoje zastopnike. Niti slabo vreme, ki se je kazalo že v jutranjih urah nad vso Slovenijo ni odvrglo ljudi od slovesnosti.

Do devete ure dopoldne so se množice ljudi zgrinjale na dvorišče Steklarne, ki je bila od tal do strehe okrašana. Vsi obiskovalci, bilo jih je čez 20.000, niso našli dovolj prostora na dvorišču. Ostajali so pred vhodom v tovarno, ali pa so se povzpeli na vzpetine nad tovarno, da bi mogli videti svečanost.

Na častni tribuni so se med tem zbrali najvišji predstavniki našega javnega življenja: Podpredsednik zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj, predsednik izvršnega sveta LRS Miha Marinko, Zdenka Kidričeva, podpredsednik izvršnega sveta LRS dr. Marjan Breclj, Boris Kraigher in Ivan Maček, dalje Boris Zihner, Zoran Polič, Josip Vidmar, Tomo Brejc in predsednik Ljudske skupščine LRS dr. Ferdo Kozak ter še mnogi predstavniki ljudske oblasti, množičnih organizacij in društev.

Navzočo množico in najvidnejše goste je v imenu OLO pozdravil podpredsednik Okrajnega ljudskega odbora tov. Krivec. Ko je godba odigrala državno himno, je pred mikrofonom stopil podpredsednik zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj:

delavskega gibanja. Boril se je proti tendencam reformizma in oportunističnega sporazumašstva z buržoazijo, pa tudi proti razrednemu sektarstvu, ki je odvajalo delavski razred in njegovo politično avantgardo od drugih delovnih množic. Razkrinkoval je visokoletečo in psevdoradikalno malomeščansko frazo, ki je hromila živo revolucionarno dejanje. Vztrajno se je boril proti prodiranju nacionalističnih in drugih tujih tendenc v delavsko gibanje. Kot bojevniki tovariši je bil Peter primer zvestobe, plemenite skromnosti, iskrene požrtvovalnosti in revolucionarne discipline. Zato je njegov delež v izgradnji komunističnega gibanja v Sloveniji in v Ju-

slaviji ter v njegovi pripravi za revolucionarne naloge izredno velik in pomemben.

Razumljivo je samo po sebi, da je revolucionar takih sposobnosti in takega značaja takoj spočetka moral zavzeti vidno mesto med tistimi komunisti, ki so se pred šestnajstimi leti strnili okrog tovariša Tita, da bi storili konec nezdravim pojavom, ki so slabili enotnost Komunistične partije Jugoslavije in z njo vred delavskega gibanja sploh in da bi aktivno orientirali delavski razred in delovno ljudstvo k borbi za njegove ekonomske in politične pravice, k obrambi pred navalom fašističnega imperializma, k borbi za oblast, k socialistični revoluciji.

Tudi v tej borbi in v njeni zmagi je Petrov delež ogromen. V teku narodoosvobodilne vojne je Peter zavzemal vodeče mesto na mnogih borbenih položajih in s svojo sposobnostjo in odločnostjo dosegel mnoge uspehe in marsikatero zmago v odločilnih političnih in vojnih bitkah.

Ime Borisa Kidriča je zato nerazdvojno povezano z uspehi in zmagami narodoosvobodilne vojne in naše socialistične revolucije.

Isto velja tudi za povojno socialistično graditev, v katero je Peter vložil vse svoje sposobnosti in vso svojo energijo. Njegova neumorna ustvarjalna iniciativa je vnesla v naš družbeni in gospodarski sistem celo vrsto bitnih elementov, ki bodo trajno ostali sestavni del zakladnice socialističnih izkušenj in teorije o socialistični graditvi. To zlasti velja za razdobje po resoluciji Kominforma, ko smo stopili z večjo odločnostjo in hitreje na pot samostojnega socialističnega ustvarjanja in ko je bilo predvsem potrebno teoretično in praktično obračunati z birokratizmom; Brez slehernega omahovanja se je postavil Peter na Titovo stran, kajti edino to je bila stran jugoslovanskega delovnega ljudstva. V tej borbi je Peter izredno močno razvil svoje sposobnosti. Njegov delež v teoretičnem in praktičnem traganju naše socialistične poti je postal trajna last vsega jugoslovanskega delovnega ljudstva. S svojo sposobnostjo in energijo na odgovornih položajih, ki jih je zavzemal, je veliko doprinesel, da smo tako uspešno in tako hitro premagali gospodarske težave, v katerih smo se znašli zaradi agresivne sovjetske antijugoslovanske akcije, in da danes lahko z optimizmom in s polno uverjenostjo v zmago velikih ciljev, ki smo si jih zastavili, zremo v bodočnost.

VELIK DELEŽ V BORBI ZA SOCIALIZEM

Vse življenje Borisa Kidriča je potemtakem tesno povezano z borbo našega delovnega ljudstva proti sistemu eksploatacije in zatiranja. Izvir njegove

(Nadaljevanje na 2. strani)

Svečane proslave

ob dveh praznikih v Celju

V ponedeljek je bilo Celje že navsezgodaj okrašeno z zastavami. Po izložbah so razstavili slike, kipe in zastave ter napise »Živel 20. julij, Dan mesta Celja« in »Živel 22. julij, Praznik vstaje slovenskega ljudstva«.

SLAVNOSTNA SEJA MESTNEGA ODBORA ZVEZE BORCEV

Zvečer je bila v dvorani Ljudskega gledališča slavnostna seja Mestnega odbora Zveze borcev. O začetkih upora v Celju in bližnji okolici, o nastanku celjske čete, o osnovanju Osvobodilne fronte je govoril predsednik MO ZB tovariš Hilbert Kamilo.

ODKRITJE SPOMINSKE PLOŠČE NA HIŠI PRI DEBELJAKOVIH

Takoj po končani seji so navzoči odšli na Ljubljansko cesto, kjer so se zbrali pred hišo, kjer so stanovali Debeljakovi, še drugi meščani. Tudi štafeta, ki je pretekla celjske ulice pred začetkom svečanosti, je že čakala.

Zbranim je spregovorila edina preživela članica skupine ljudi, ki so leta 1941 v tej hiši ustanovili odbor Osvobodilne fronte za mesto Celje, tovarišica Marica Frecetova.

Po končanem govoru so odkrili spominsko ploščo, ki bo spominjala Celjane na ta veliki dogodek.

PROSLAVE OB PRAZNIKU VSTAJE SLOVENSKEGA LJUDSTVA

Na večer pred Praznikom vstaje so Celjani po dolgem času spet lahko videli parado športnikov. Od Glazije pa po glavnih mestnih ulicah so korakali športniki društev »Partizan«, »Kladivar«, »Železničar«, »Beton«, Ljudska tehnika in še drugi. Povorko sta spremljali dve godbi na pihala.

Z nastopom mraka so po okoliških hribih zagoreli kresovi, rezki strelji so odmevali po mestu in rakete so osvetljevale nebo. Proslava »Dneva vstaje« je bila v Mestnem parku ob veliki udeležbi Celjanov. O pomenu »Dneva vstaje« je govoril tov. Logar Božo.

Naslednji dan, na Praznik vstaje, so Celjani zapuščali mesto. Lepo vreme jih je zvalo v naravo. Obiskali so razne partizanske kraje, n. pr. Dramlje, Prebold, kjer so odkrili spomenik žrtvam, mnogi so šli v Šmartno v Rožni dolini in še kam. Ta dan jih je spet spomnil na preteklost, ko je Celje v težkem položaju nastopilo pot k zmagi.

22. JULIJ V PREBOLDU

Svečanost, kakršna je bila v Preboldu na Dan vstaje, in veličastnost spomenika, ki je bil ob tej priliki odkrit, terjata in tudi zaslužita gotovo mnogo več, kakor tole bežno noto. Toda ker je redakcija že zaključena in ker bomo o tem tako ali tako poročali v prihodnji številki, pač mora biti za sedaj dovolj.

Pogled na svetu

V čaru in žaru zakasnelega poletja praznujemo Slovenci Dan vstaje, ne samo zato, da se spomnimo in proslavimo največji dogodek v naši zgodovini, marveč tudi in predvsem zato, da se ob tej priložnosti znova zavemo svoje nacionalne, socialne in človečanske pomembnosti. Kot tak je Dan vstaje malega narodiča, ki se je komaj zbudil na enem od najbolj občutljivih položajev v Evropi, tudi pomemben zunanjepolitični dogodek. Duh, ki ga preveva, razširja naša država tudi po svetu, kar se je pokazalo zadnje čase spet v atenskih razgovorih, ki so bistveno poglobili sporazum med balkanskimi državami in potrdili zgodovinsko upravičenost ankerskega sporazuma.

Po širnem svetu pa v diplomatskih akcijah in drugih mednarodnih dogodkih ne pride do veljave pretresljivi krik po miru, ki si ga želi ogromna večina človeštva, a do njega priti ne zlepa ne zgrda ne more. Washingtonska konferenca je pokazala znova vsa nasprotja, ki ogrožajo svetovni mir, pa tudi nasprotja zapadnega bloka. Sestanek štirih, ki si ga je zamislil Churchill, se je odmaknil praktično v nedogled, z drugo besedo »malo bermudska« konferenca se je končala s prav tako revnim rezultatom kakor vsi dosedanja poskusi za sklenitev svetovnega mira. Nemčija, ki je pri tem glavno vprašanje, pa bo ostala v enakem položaju in spominjala ves svet, da stojita na planetu dva imperializma do zob oborožena, od katerih nobeden ne mara narediti mirovne kretnje, ne mara pokopati bojne sekire. Spet je prišlo na dan vprašanje evropske obrambne skupnosti, ki se ji upira predvsem francoski parlament, dobro vedoč, da je to instrument, ki bo z ameriško pomočjo odzvel Franciji v Evropi še tisto besedo, ki jo je doslej imela. Ameriški voditelji se vse predobro zavedajo, kako sta oba evropska kolonialna imperija več ali manj odvisna od dolarske pomoči. Tako Indokina kakor Egipt sta za Dullesa in njegove finančnike dober adut, ki so ga tudi na konferenci spretno in brez posebnih ozirov uporabljali. Sodeč po tem, do učinkovite konference štirih sploh ne bo prišlo, če pa to bo prišlo, se utegne zgoditi, da bo le bled odev tistega, kar si je z njo Churchill zamislil. Tako se je torej s to konferenco zgodilo tisto, kar se godi s ko-rejskim premirjem, za katerega — priznajmo — ni pravih zunanje političnih pogojev, tudi če bo podpisano. Svet zares živi v znamenju Pan Mun Joma. Mnogo lepih besed, v žepu pa — figo, da se izrazimo banalno.

Vsi časiopisi se intenzivno bavijo z rusko oziroma sovjetsko temo, z vprašanjem, ki ga je že Gogol v Mrtvih dušah tako silovito zastavil in obdal morda z nekoliko prinesjo nacionalnega misticizma. Kam bo zdrvela matuška Rusija po Staljinovi smrti, se nikomur ni jasno, vidi se le, da se gode tam velike reči. Gode se pravzaprav povsod, toda te se nam zde večje in skrivnostnejše, ker imajo kljub vsem obveščevalnim kanalom take in drugačne narave občutek, da stojimo pred orjaško sfigo. Zato tolikšna pozornost sveta ob velikih premikih notranjih sil v SZ. Zrušiti in državi moča št. 2, kar je Berija bil, ni lahka stvar. Če se zgodi, je treba pomisliti na nek proces pred dogodkom in po dogodku. In ta proces je tisto, po čemer brskajo zunanje politični komentatorji. Doslej nismo slišali še ničesar, kar bi pokazalo, kam merijo vodniki moskovske »Pravde«, pisani v znanem suhoparnem žargonu z utrinjimi floskulami.

Manj tragičen in manj skrivnosten je boj za oblast v Italiji, kjer je svojo osmo vladno spet sestavil de Gasperi. Imenujejo jo hermafroditsko, ker njen

Prehod Zdravstvenega doma v Celju v družbeno upravljanje

V ponedeljek popoldne je bila na Mestnem ljudskem odboru seja Zdravstvenega doma, ki so se je udeležili tudi zastopniki celjskih podjetij in ustanov. Na seji je bil predan Zdravstveni dom v družbeno upravljanje. V začetku se je bil določen upravni odbor, ki šteje 11 članov, ki zastopajo celjska podjetja in ustanove, predsedoval bo odboru sodnik tov. Bele Marijan.

Upravnik Zdravstvenega doma tov. dr. Lovšin Janez je uvodoma razložil naloge Mestnega zdravstvenega doma in pomen prehoda te zdravstvene ustanove v upravo delovnih kolektivov, nato pa podal poročilo o dosedanjem delu Zdravstvenega doma in o težkočah, ki ovirajo njegovo delo.

Problem zdravstvene službe zelo trpi zaradi pomanjkanja prostorov. Nepriemerne so čakalnice, v katerih čakajo na pregled ljudje z različni boleznimi in ni izključeno, da se v teh čakalnicah prenašajo tudi nalezljive bolezni. V diagnostični stanici ni primerne kopalnice. Primernih prostorov nimata Reševalna postaja in Dežji dom. Za Dežji dom bi bilo potrebno zgraditi novo stavbo. Premajhni prostori so tudi na zobni kliniki. O tem gre mnogo pritožb. Težek problem so stanovanja za zdravstvene delavce. Specialistov v Celju zaradi pomanjkanja stanovanj nimamo. Slednji od časa do časa prihajajo od drugod, kar zdravstveno službo močno podražuje. Velik problem so plače zdravstvenih delavcev. Zelo slabo so plačane bolničarke, ki se s svojimi pre-

jemki ne morejo dovolj hraniti. Njih delo pa je naporno in ni čudno, da jih je že nekaj obolelo za tuberkulozo zaradi nezadostne prehrane!

V Celju nimamo zdravnika okulista. Skoraj 2000 zavarovancev čaka na pregled oči in predpis očal. Resno se bo treba baviti s problemom obratnih ne-zgod, ki so povzročile do sedaj že okrog 31.000.000 dinarjev škode. In tako je tovariš upravnik navedel v svojem poročilu še mnogo težkoč, ki jih bo potrebno v interesu brezhibne zdravstvene službe čimprej odpraviti.

Tovariš dr. Lovšin je predložil še naloge upravnega odbora, ki bo moral skrbeti za dobro upravljanje te zdravstvene ustanove.

V celjskih zdravstvenih ustanovah deluje 130 sistemiziranih in 25 honorarnih uslužbenecv.

Omenjeno je bilo, da stane oskrbni dan na diagnostični stanici 715 dinarjev. Da bi se stroški oskrbnega dneva na tej stanici lahko znižali, bi se morala dvigniti kapaciteta. To pa je zaradi pomanjkanja prostorov nemogoče. Mnogi nedostaki bodo odpravljeni šele potem, ko bo končno dograjena stavba, namenjena celjskim zdravstvenim ustanovam, ki čaka na dograditev v surovem stanju že več let.

Kot posvetovalni organ upravnega odbora in upravnika MZD je bil na seji imenovan strokovni svet, ki šteje 14 članov, vodil pa bo ta svet tovariš dr. Lovšin.

Nekaj besed o celjskem kruhu...

Nesteto pregovorov, rekov in ljudskih modrosti povečujejo kruh: Dober je kot kruh. Kruh mi je odjedel. Delam za vsakdanji kruh. Opazuj ga kako reže kruh, pa boš videl kakšen je. Veriga teh rekov pove, da je kruh za človeštvo postal nekaj pojma življenja. Ravno zaradi tega ni čudno, da so ljudje ravno za kruh najbolj občutljivi.

RAZBURJANJE ZARADI KRUHA V TOREK

V torek, dne 21. julija je uredništvo sprejemalo svojevrsne obiske. Zene-gospodinje so nam nosile kazi hlebček kruha. Na lastne oči smo se pre-pričali, da je bila kvaliteta hlebcev enaka (morda le drobna razlika) čeprav je bila cena zelo različna. Hlebec je stal v enem primeru 34 din za kg, v drugem primeru pa 50 din. Ker je bilo tokrat razburjenje upravičeno, je uredništvo napravilo nekakšno »preiskavo«:

CENE BI NEKAKO ODGOVARJALE

Zene so trdile, da je cenejši kruh iz moke po 34 din z enako ceno za kg, medtem ko je kruh po 50 din iz moke, ki stane 37 din. Ugotovili smo, da to ni res. Pri podjetju »Zito« so pokazali obe vrsti moke. Primerjali smo jih. Razlika je bila očitna za oči in med prsti. Polbela moka, ki ima ceno 34 din je temnejša, vsebuje več otrobov, medtem ko je moka 0-g bila skoraj popolnoma bela, brez vsakršne rumenka-ste pike, ki so značilne za moko z večjim odstotkom otrobov. Jasno je torej,

program zaudarja na levo, njena stava in praksa pa odločno na desno. Za nas končno ni važno, kako dolgo življenje ji je namenjeno, važneje je to, da se italijanska orientacija nasproti nam ni prav nič spremenila.

da bi se ta razlika morala prav tako odražati pri kruhu. Podjetje »Zito« ima v prodaji na debelo troje vrste moke. Polbela po 34 din, 0-g po 50 din in belo po 60 din. Bele moke pekarne nimajo za peko kruha. Imajo le prvi dve vrsti. V trgovinah bo verjetno cena malo višja. Drži torej, da je razlika v ceni razumljiva, seveda če je kruh dejansko tudi iz teh vrst moke.

NEKAJ, KAR MORAJO TUDI POTROŠNIKI UPOŠTEVATI

Pri vseh teh razlikah v moki pa je objektivna težava. Moka prihaja iz vseh vetrov, iz različnih mlinov, pa tudi kvaliteta pšenice je različna. Zato stroge enotnosti pri kruhu ni mogoče doseči. Veliko je pri tem odvisno tudi od nakupovalcev. Le-ti bi morali biti bolj natančni. Moka ni sol, ki je vedno enako slana. To velja tudi za mlino.

NAPOSLED SE O KRUHU V GOSTINSKIH PODJETJIH

Prav imajo, ki pravijo, da gostilna ni pekarna in da mora tudi pri kruhu gostinstvo imeti zasluček. Vendar tako drastičnih razlik v ceni ne bi smeli dovoljevati. V pekarnah so žemlje po pet dinarjev, v gostilni je ne dobite izpod 10 dinarjev. Pri štručah je zadeva ista. Nož, če je oster, reže zelo tanke kose. Razumeli bi ceno žemljam na primer 7 do 8 din v gostinskih lokalih, toda 100% nabitka, ta je prehuda. Če bi tujec meril naš standard po žemljah, bo imel ravno za enkrat napačnejšo sliko o njem.

In končno. Če pridejo vmes težave, ki jih ni mogoče obiti, bi morali prodajalci kruha obrazložiti, zakaj, kako dolgo bodo težave. Sedaj pa se dostikrat zgodi ravno nasprotno. Prodajalci dostikrat govorijo stvari, v katere niso prepričani. Dobra postrežba, vljudnost in prepričevanje stori dostikrat slabše blago za dobroga.

Odkritje spomenika Borisu Kidriču v Rog. Slatini

(Nadaljevanje s 1. strani)

sposobnosti, kot vodečega revolucionar-nega borca, je bil prav v tem, da je razumel te težnje delovnega ljudstva, da jih je znal izraziti, da je vselej znal najti njihove prave predstavnike in da je dalj vsakemu koraku žive revolu-cionarne akcije prednost pred vsako še tako gostobesedno politično deklaracijo. V takih ljudeh kot je bil Boris Kidrič se je dejansko izrazila borbena težnja in volja cele generacije delovnega ljudstva, ki ji je pripadla zgodovinska nalo-ga, izvršiti odločilen revolucionarni preobrat k socializmu. Zato je spome-nik, ki ste ga postavili Borisu Kidriču, obenem spomenik težnjam in borbi na-šega delovnega ljudstva v času, ko je pisalo najsvetlejši strani svoje zgodo-vine.

ZMAGA NAD LAŽMI IN KLEVE-TAMI

Petrovo življenje je ugasnilo sredi ene najtežjih in najodločilnejših bitk za socializem, pa vendar v trenutku, ko je zmaga na naših lastnih tleh, ki ji je on toliko mnogo doprinesel, že bila zagotovljena. Čeprav imamo storiti še mnogo, smo vendarle danes v razvoju so-cialističnih odnosov že tako daleč, da nobena sila ne more več obrniti kolesa zgodovine nazaj, ne h kapitalizmu, ne k državno-kapitalističnemu birokratiz-mu. Osvobojena energija in iniciativa delovnih množic žene in mora gnati kolo zgodovine samo naprej, k vse večjemu razmahu proizvodilnih sil, k vse večjemu gospodarskemu razvoju, k vse širši in bogatejši afirmaciji družbenega samoupravljanja.

Toda v zadnjem času smo v svoji so-cialistični borbi dosegli še eno zmago, zmago na mednarodnem terenu. Naša socialistična stvarnost, otipljivi rezul-tati naše socialistične prakse in teorije so zmagali nad kampanjo klevet in laži v službi stalinovskega imperia-listnega hegemonizma. In ne samo to. V samem carstvu Staljinovega birokrat-skega despotizma se dogajajo stvari, ki pričajo, da so tudi tu socialistične sile vse aktivnejše in da so že začele pre-bijati oklep državno-kapitalističnega despotizma. O tem ne govorimo samo gibanje delavskih množic v Vzhodni Nemčiji, na Češkem in drugod, in ne samo take spremembe, kakršne so nastale na Madžarskem, marveč tudi dogodki v sami Sovjetski zvezi. Tu imam v mislih zlasti padee takega stebra stalinovske NKVD-jevske tiranije, kakšen je bil Berija. Ne glede na to, kakšne cilje imajo Malenkov in ljudje iz njegove skupine in kako daleč bodo hoteli iti ali bodo prisiljeni iti v rušenju Stali-novega sistema, moramo vendarle ugo-toviti, da je pozitivno že samo dejstvo, da se novi ljudje ne morejo utrditi na čelu sovjetske države drugače kot s podkopavanjem moči in vloge NKVD-jevskega stroja, ki je bil steber Stali-novega despotizma.

Bodočnost bo pokazala, na koga se bodo ti novi ljudje poskušali opreti. Mnogo izbire nimajo: ali nova NKVD in vojne klike, ali delovne množice. V prvem primeru se bo kriza sistema samo poglobila in zaostрила v svojih obli-kah in sredstvih, v drugem pa bodo potrebne koncesije delovnim ljudem in več demokratizma, a s tem se bo pritisk demokratičnih in socialističnih sil na postojanče birokratskega despotizma in državnega kapitalizma še bolj povečal. Skratka, sistem, ki so ga hoteli v imenu socializma agresivno vsiliti našemu delovnemu ljudstvu, se je sam znašel v težki notranji krizi prav v trenutku, ko konkretni rezultati vse bolj zgovorno potrjujejo pravilnost socialistične poti, po kateri mi hodimo, kakor tudi demo-kratične in miroljubne socialistične po-litike, ki jo mi vodimo doma in na področju mednarodnih odnosov. Zato

mi danes lahko z zadovoljstvom ugotav-ljamo ne le naše lastne uspehe in zmago v borbi proti tujemu agresivnemu pri-tisku ter za socialistične in demokra-tične odnose v naši lastni deželi, marveč tudi prebujanje in krepitev novih socialističnih sil v deželah sovjetskega bloka, ki postajajo vse večja opasnost sistemu, kakršnega so hoteli nam vsi-liti. Prav nič ne bom pretiraval, če rečem, da so v tej smeri mnogo do-prinesli tudi neomajan odpor jugoslo-vanskega delovnega ljudstva proti sov-jetski agresivni antijugoslovanski akciji ter njegovi uspehi v graditvi socializma in demokratičnih političnih oblik na naših lastnih tleh. Dogodki so potema-kem izredno hitro pokazali ne le to, da je jugoslovansko delovno ljudstvo na čelu s tovarišem Titom dobilo veliko moralno in politično zmago, marveč tu-di to, da imajo njegovi uspehi v prakti-čni socialistični graditvi in njegov so-cialistični odpor proti hegemonističnim tendencam sovjetskega birokratizma iz-redno veliko moralno in politično moč, ki sega daleč preko naših meja.

Peter teh rezultatov naše borbe ni dočakal, toda trdno je verjel, da bodo doseženi, kajti boril se je in delal je za to, da bi oni bili doseženi. Zato je tudi s temi rezultati Petrovo ime ne-razdvojno povezano.

Tovariši in tovarišice!

Čuvajte spomenik Borisa Kidriča in veliko socialistično stvar, za katero se je on boril tako, kakor je on čuval in branil vaše interese, interese delovnih ljudi. Spominjam se ga dobro, ko je pred dvajsetimi leti prihajal iz Rogaske Slatine na sestanke tedanjega Pokrajinskega komiteja KPJ za Slovenijo v Ljubljano in vselej prinašal celo vrsto problemov iz borbe slatinskih steklar-jev in slatinskega delovnega ljudstva sploh za njegove interese. Z mladeni-škim žarom in ljubeznijo do delovnega človeka je razvijal svoje predloge, kako naj komunisti podpro, organizirajo in vodijo to borbo, da bi bila uspešna. Zdaj Peter ne bo več prihajal med vas. Toda tale spomenik vas bo bodril in vzbudil, kakor vas je nekoč Peter sam. Vzgaajte svoje otroke na Petro-vem spominu in primeru. Učite jih ži-veti in delati za delovnega človeka in za socialistično skupnost delovnih ljudi tako, kakor je živel in delal Peter.

Večna slava velikemu revolucionarju Borisu Kidriču.

*

Po končanem govoru tov. Edvarda Kardelja so na slavnostno tribuno pri-korakale partizanske patrolje s po-zdravi iz bližnje in daljše okolice Ro-gaske Slatine... Vodja patrolje, ki je raportiral tov. Edvardu Kardelju, je poudaril, da so obiskali partizanske kraje, kjer je svojčas deloval veliki pokojnik Boris Kidrič...

Ko so zatem zaigrali Internacionalno, je podpredsednik zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj odkril spomenik, ki ga je po zasnovi arh. Viktorja Glan-za izdelal akademski kipar Boris Kalin. Spomenik Borisa Kidriča, ki je prvi spomenik velikemu revolucionarju in stoji v predvorju steklarne, in sicer med dvema ploščama, na katerih je zapisan na epi strani prevzem gospo-darskega upravljanja po delovnem ko-ektivu, na drugi pa so zapisana imena za svobodo padlih žrtvev in talcev faši-stičnega terorja... Spominu Borisa Ki-driča se je vsa Rogaska Slatina, vse štajersko in slovensko ljudstvo ter za-stopniki iz sosednje Hrvaške poklonilo z enominutnim molkom.

Nato so v dolgi vrsti krenili mimo spomenika zastopniki najrazličnejših množičnih organizacij, delovni kolekti-vi, ki so položili pred spomenik ven-ce; pevski zbor celjske »Svobode« pa je zapel nekaj pesmi.

*

srednjim dekoltejem in črnim pasom — klasična obleka starih valčkovih časov. Ugotoviti pa moramo, da so bili vsi modeli opremljeni z odgovarjajočimi čevlji — največ bele barve, rokavicami, torbicami, skratka z vsem potrebnim.

*

Stevljine kulturne in športne prire-ditve so dopolnile razstavo in revijo — tako, da lahko rečemo, da je bil Ma-riborski teden kot celota lep prispe-vek in odraz razvoja našega gospodar-stva in tujkega prometa v severnem delu naše države. Prireditelji so vlo-žili nemalo truda za izvedbo letošnjega mariborskega tedna, ki je postal tra-dicionalen ter bo prej ko slej vsele-jem našega severnega področja in tek-stilne industrije.

*

Drugače pa v Mariboru pridno zida-jo, modernizirajo trgovske in gostinske lo-kale ter grade novo tržnico. Cene so na mariborskem trgu nižje od celjskih, v specializiranih in pa v manufakturnih trgovinah, enake ali pa nižje, izbira večja. Dovolj je belega in črnega kruha, peciva po 5 din pa kolikor hočeš in ne samo žemelj, tudi kiflikov, ma-kovih štruc in slaničkov, kar je v Celju še največja redkost.

Povsod čutiš rjtem močno razvitega industrijskega mesta, ki ima vse pogo-je za še večji razvoj.

Vran

PISMO IZ MARIBORA

ali nekaj besed o Mariborskem tednu in modni reviji

Pred nekaj dnevi so se zaprla vrata jubilejnega, desetega Mariborskega te-dna, ki je močno razgibal Maribor, verjetno pa še močneje osušil žepe ve-selim Mariborčanom in pa marsikate-remu gostu, ki je preveč užival do-brote Mariborskih gostincev.

Opis mariborskega tedna bi pravza-prav ne smel pričeti z veseljem delom, temveč bi moral pričeti resno. Salo na stran — pričnimo. Letošnji Mariborski teden je dosegel po obiskovalcih re-kord, saj ga je videlo preko 120.000 obiskovalcev, kar je prineslo, če po-množimo s 40 dinarji in če bi vsi pla-čali vstopnino, točno 4.800.000 dinarjev. Razstava sama je privabila 176 trgov-skih, industrijskih ter obrtnih podjetij, katera so razstavila svoje proizvode. Močan poudarek prireditelje je bila tek-stilna industrija, ki je v Mariboru iz-redno razvita in ki je pokazala vrsto lepih in kvalitetnih proizvodov. Na razstavi je bila izredno šibko zastopana obrt, znatno močnejša pa kovinska in-dustrija, ki je zasedla prostore velike dvorišne barake, dočim je lahko indu-strija in trgovina razstavljala v pro-storih Unionske dvorane. Ljudska teh-nika pa v pritličju šole, kjer so bili

lansko leto razstavni prostori. Razum-ljivo, da taki prostori, kakor velika le-sena hala in stara Unionska dvorana, zelo poslabšajo celoten izgled in aran-žma razstave. Paviljoni posameznih podjetij pa so bili lepo urejeni — pred-njačila pa je z okusnim aranžmajem tekstilna industrija. Mislim, da ne bom krivičen če zapišem, da je bil celoten izgled letošnjega mariborskega tedna precej pod obema celjskima povojnima razstavama. Na razstavi je bila zelo močno zastopana industrija poljedelj-skih strojev s številnimi novimi proiz-voidi jugoslovanskih tovarn ter uvozna podjetja s številnimi uvoženimi stroji. Ta del razstave je vzbudil mnogo za-nimanja.

Od celjskih podjetij so razstavljali: Tehnometal, Tovarna organskih barvil, Metka, SAD ter Juteks iz Zalca.

O komercialnih uspehih je bilo čuti zelo različne komentarje, vendar ka-kega izrednega komercialnega uspeha podjetja niso imela. Vse pogodbe tudi niso bile registrirane. Izgleda, da je najboljšje odrezala tozadevno kovinska stroka, potem tekstilna in končno ži-vilska, ki pa zaradi pričakujočega pad-

ca cen niti ni mogla imeti velikih ko-mercialnih uspehov.

*

Seveda ni manjkala neizbežna vinska poizkušnja, kjer ti pa niso znali po-vedati čigava je (iz kataloga je to sicer razvidno) in pa dva velika veseljena prostora, kjer so mariborski gostinci spretno dodali na svoje običajne cene še kakega kovača, da ne bi bilo »iz-gube«. Za plesalce so igrali zvečer kar tri godbe — veseljni prostor pa je bil izredno velik in je bilo na njem vsak večer po več tisoč ljudi. Seveda niso manjkala razna zabavišča, vrtljaki in komedianti tako, kakor je pač ob takih zadevah že stara navada.

Glede cen pa moram povedati, da so celjski gostinci znatno zmernejši, pred-vsem pri pijačah. Vino so prodajali v Mariboru najraje po ceni okoli 250 din, kar bi pomenilo, da imajo 100% pri-bitke na nabavne cene. Mogoče so tudi kake izjeme — vseh gostiln seveda nismo obiskali. Povsod so igrali godbe, mladina pa pleše pozno v noč...

Posebna privlačnost Mariborskega tedna je bila Modna revija, ki se je vršila vsak dan v prostorih kavarne Astoria. Pa ne mislite, da je bila to revija velikega obsega, kakršne smo gledali zadnja leta v Celju. Obleke je komentiral Zlatko Zei, 5 minut je za-bavala Prleška Micka, na klavirju pa je spremljal ves program prof. Breznik.

Sedaj pa še nekaj vrstic o reviji sami, ki bodo gotovo zanimala naš ženski svet. Revija bi pravzaprav lahko nosila

naziv oblačilna mesto modne. Prikaza-nega pa je bilo zelo veliko, 95 raznih modelov, upoštevajoč številna otroška oblačila in plašče. Značilnosti revije: precej kombinacij z dvodelnimi oble-kami, solidni dekolteji s prostimi ra-mami, široki pasovi, predvsem črni in veliki slamniki v naravni in črni barvi. Največ ženskih oblačil, ki so bila tudi znatno skrbneje izdelana, kakor moška. Moške obleke in ženski plašči, pred-vsem ohlapni niso pokazali ničesar zna-čilnega, razen dveh čednih pokončnih, širokih ovratnikov ter dveh praktičnih ženskih balonskih plaščev, z ovratni-kom tako krojenim in zloženim, da se po potrebi spremeni v kapuco. Kake posebne značilne barve ni bilo opaziti — precej pa je bilo oblek v raznih niansah zelene barve; krila so bila ve-činoma široka, z naborki in velikimi žepi. Garniture za plažo so bile poka-zane tri, dve bolj zanimivi. Ena od teh s pleteno volneno dvodelno rujavoze-leno kombinirano kopalko — in široko progasto zeleno jopico in velikim slam-nikom, druga iz progaste tiskovine, bo-lerom, prostimi tramenti in enodelno kopalko obleko iz istega materiala brez naramnic ter ruto, ki je imela nad očmi »šild«.

Popoldanske ali cocktail obleke so bile zelo solidne, z naborki in širokih kril, vse s klobukom. Od velikih večernih bi omenili, da so bile vse s prostimi ra-mami, ugajale so predvsem temno rdeča ozka, s širokim, zadaj prosto zavezanim pasom ter zelo široka, svetlozelena s

Savinjska četa

Priobčujemo nekatere odlomke iz spominov na partizanske dni, ki so neposredno vezani na junaško pot Savinjske čete. Te spomine je napisal partizan Zupanc Ludvik-Ivo.

26. julija 1941 sem prišel zadnjič iz službe. Svojo namero sem zaupal le nekaterim tovarišim... Doma sem si hitro napolnil nahrbtnik z najpotrebnejšimi stvarmi. Potem sem odšel v Migojnice k tovarišu Petru Sprajcu, s katerim sva se dogovorila za zbornostno mesto zvečer ob osmih v hrastovem gozdičku nad vasjo. Kje se bomo zbrali potem vsi, sva dobro vedela...

Nekaj dni pred tem se je izvršila pri nas prva akcija, ki je bila znanilka boja proti okupatorju in hkrati opomin, da na naši zemlji ne bomo trpeli ne nemških napisov in ne Nemcev samih.

Ob dogovorjeni uri sva se torej s Petrom sestala na dogovorjenem mestu. Počakala sva, da se stemni in da pride še Čilenšek Rudi in nekaj mladincev. Toda kmalu naju je presenetil v bližini strel. Ni naju zmotil, čeprav so bili Nemci le kakih petdeset metrov od naju. (Delali so namreč preiskavo pri Zupancu Ediju). Ker sva zaman čakala, sva se podala dalje, na drugo zbornostno mesto. Zbor je bil v bližini kmeta Krušca v Migojnicah ob Savinji v nekem jarku... Bili smo vsi, toda te vse bi lahko preštel na prstih... Po kratkem posvetovanju je bil organiziran pohod proti Dobrovljam. Bilo nas je petnajst: Vipotnik Albin (Strgar), Sprajec Peter (Slavce), Raček Pongrac (Matevž), Raček Nandi, Letonja Jože (Golob, pozneje Kmet), Rebersak Vili (Čuk, pozneje Rado), Sevshek Matija, Kelhar Franc, Urbashek Vinko (Cene), Vipotnik Anica in Micka, Lapajne Franc in žena Anica, Strnad in jaz z imenom Ivo.

Krenili smo v objem dobrovoljskih vrhov... Na terenu so zaradi dela ostali še: Čilenšek Rudi (Urancar) in njegova žena Julka (Betka) s hčerko Nado in Lavro, Sprajec Peter (Jur) in Pečnik, ki se mu je kasneje priključil še Lapajna. Vseh prvih partizanov je bilo torej enaindvajset. Nekaj dni pozneje so se nam priključili še nekateri tovariši iz St. Pavla...

Sledile so prve manjše akcije: zagorelo je v Levcu pri Celju, gorelo je v Gotovljah, Polzeli in Smartnem ob Paki.

Po teh akcijah so postali Nemci aktivnejši; spoznali so, da gre za organizirano delo in so zato pomnožili in razširili svoje postojanke.

Kmalu se je savinjska četica okrepila tudi z novimi partizani. Vodstvo čete je prevzel Letonja, njegov brat Lado pa mu je pomagal, kajti bil je zelo iznajdljiv in izkušen vojak.

Kmalu po likvidaciji kmeta Matevža, ker nas je zasledoval ter nas hotel za vsako ceno predati Nemcem, smo dobili tudi zvezo s trboveljskimi partizani.

22. avgusta smo krenili preko šentpavelskih vrhov v smeri proti Kamniku... Čez dan smo dobili točne podatke o položaju Werkschutz komande, kje so stražarji in koliko je orožja. Napad je bil dobro pripravljen in določen za večer od 23. na 24. avgusta. Odredili smo dve grupi, ki naj bi napadali, eno manjšo pa za zasedo proti Zalcu, ter dve za zasedo na poti od rudnika proti vasi Zabukovci... S prvim mrakom smo krenili. Prva grupa je šla preko Britnih sel, se spustila v bližini nekdanje Malusove trgovine čez cesto ter odšla proti Zabukovci, tako da je prišla do Werkschutz komande z vrha in sicer od zadnje strani. Po isti poti je šla tudi zaseda, ki je zavzela položaj v bližini Turnška. Ostali smo krenili v smer Kurje vasi. Groupa, v kateri sem bil jaz, je bila odredjena za napad v smeri separacije rudnika, mimo rudniških barak direktno na Werkschutz komando. V razdalji pet metrov drug od drugega smo obšli Majcenovo kmetijo ter krenili po poti čez Smrekarjeve travnike. Rudniške barake smo obšli desno ter se na grebenu za barakami razporedili v strelce. Preskočili smo mali odvodni kanal in že je vsak ležal za svojim vagonetom. Morali smo čakati vse dotlej, dokler prva grupa ne napade in ne vrže bomb skozi okno te »komande«. Prva grupa je morala nepopazno priti do zadnje strani, vjeti stražarja pred kantino ali pa mu vsaj preprečiti pobeg, nato pa navaliti z bombami skozi okna in zavzeti sobo, v kateri so spali »verksuci«. V primeru, da bi nudili Nemci nepričakovani odpor, ali pa da bi načrt spodletel, bi jim mi krili umik ter tolkli direktno v okna in vrata stavbe... Napad ni docela uspel in komandir Kmet je odredil umik. Umaknili smo se po isti poti kot smo prišli. Med potjo so nekateri od jeze razbili šipe na hiši enega zagriženih hitlerjancev, Drobeža.

Na Britnih selih smo se zopet vsi sešli... Tu smo morali potem ugovoriti, da napad vendarle ni docela uspel, a da je kljub temu vili precej strahu tamkajšnjim hitlerjancem in Nemcem samim. Bila je zaplenjena prva puška, ki smo vanjo vrezali peterokrako zvezdo z datumom; v moralnem pogledu pa smo si pridobili novih simpatizerjev.

Minevali so dnevi in pripravljali smo nove načrte... Treba je bilo namreč minirati progno v Penku pred Šoštanjem. Se pred tem je bila poslana pa-

trulja na Smohor, kjer je likvidirala izdajalca Krampuza in njegovo ženo. Ob koncu meseca avgusta smo poslali na teren tudi vse ženske, kajti pohodi so bili zanje prenaporni, toda že po nekaj dneh so ujeli Nemci v Seštah pri Lukancu vse, razen Vipotnikove Anice, ki jim je ušla.

18. septembra zvečer je zletela železniška proga v Penku v zrak. Po akciji je krenila patrolja v paške vrhove, kjer se je vodja Mirko z njo ustavil pri kmetu Hramec Francu, ki jim je sicer prinesel hrane, vendar jih je kmalu zatem tudi izdal in spopad z Nemci je bil neizogiben. Po prvih rafalih je padel Nadi, lažje ranjen je bil še Sprajec, ostali so se rešili...

Tako smo 19. septembra doživeli prvi večji udarec. Izgubili smo prvega borca, mladeniča dvajsetih let, ki je vso svojo mladost preživel v trdem delu. Bil je hraber in zvest tovariš, ki so ga Nemci odpeljali v Smartno, kjer je pokopan.

Ko smo po teh akcijah dobili ukaz, da se zberemo na Dobrovljah vsi savinjski in revirski partizani (bilo nas je okoli štirideset), je prišel med nas tudi Franc Rozman-Stane. Na Stajersko je bil poslan, da bi proučil delo štajerskih partizanov, in je tudi prevzel vodstvo...

V mesecu avgustu pa je važen še dogodek, ki je terjal skoraj vso Celjsko četo, ki jo je vodil Vili Šlander. Savinjski četi sta se pridružila le dva in sicer Peter Stante-Skala in tov. Modras-Skvarča... Potem smo se odpravili dalje proti Šoštancu in proti Grmadi, kjer smo se sestali z junaško pohorsko četo... in tako smo bili 6. oktobra skupaj vsi štajerski partizani.

7. oktobra nam je Stane povedal bližnje naloge — napad na Šoštanj, in sicer s ciljem, da bi likvidirali glavne šoštanske izdajalce... miniranje mostu čez Pako pred Šoštanjem, požig žage ter orop nekaterih hitlerjanskih trgovin (rabili smo namreč srajce in druge stvari). Razdelili smo se v šest skupin in odšli v napad... Nekako ob enajsti uri ponoči je zletel v zrak most, nad Šoštanjem se je zasvitalo, ko je

zagorela žaga... trgovine so se na široko odprle tudi prebivalstvu Šoštanj... zaorile so partizanske pesmi... in mesto je bilo svobodno, toda le za pet ur... 25. oktobra smo dobili ukaz za napad na Čmakovo graščino, s ciljem, da bi ujeli graščaka, njegovo ženo ter nemškega Sturmführerja Bobeka, da bi zažgali žago s skladiščem lesa. Akcija je uspešna v celoti. Likvidirani so bili vsi trije zagriženi kulturbundovci in izdajalci in zgorela je tudi žaga...

Potem smo se podali zopet na Dobrovle, kjer smo pri Čretu doživeli prvi večji spopad. Nemci so se počasi pomikali po globokem snegu proti nam, mi pa smo le čakali ugodnega trenutka in povelja... Ko so se nam dovolj približali in ko je hkrati padlo povelje ter so zaropotala streljiva, je v okupatorjevih vrstah nastala prava bablonska zmešnjava. Nemci so začeli begati ter se pomikati nazaj proti robu gozda... Toda na skrivnem so prihajala nova ojačenja. Vnela se je ponovno bitka, ki je trajala cele štiri ure in videti je bilo, ko da Nemci Dobrovelj sploh ne nameravajo zapustiti, zato smo sklenili, da jih zapustimo mi. Izgub na naši strani ni bilo; Nemci pa so imeli okoli trideset mrtvih in še več kot toliko ranjenih... Kasneje smo zvedeli, da so Nemci ubili Lukanca Avgusta iz Seš, ki jim je tu dan padel v roke...

Bila je trdna tema, ko je prevzel vodstvo pohoda tovariš Miha. Bil je to krvavi pot in bilo je treba priti v največjem snegu iz Dobrovelj v šentjurske hribe... Nazadnje smo le prispeli v dolino, s previdnostjo prekoračili glavno cesto ter zavili v smeri proti Šentjurju... Nenadno in nepričakovano smo našli na Nemce, ki so povzročili ločitev naše čete v dve grupi: prva se je še isto noč prebila proti Grižam, druga pa se je znašla na Črnem vrhu pri nekem kmetu... Zjutraj pa je začelo na Dobrovljah močno pokati; Nemci so ta dan privlekli gor okoli dva tisoč mož, ki so se z vso silo vrgli na naše taborišče, toda tu so našli le posmrtno ostanke Čmakove družine in nekaj konj. To popoldne smo tudi zvedeli, da smo na Črnem vrhu izdani, zato smo se pripravili za umik... S prvim mrakom nas je tamošnji domačin Cankar povedel v dolino... Nemci so bili prepoznani in po noči napornega pohoda smo se znašli v najtoplejšem kotičku naše doline, med najboljšimi in najbolj zavetnimi ljudmi. Nastanili smo se pri treh kmetih v Grižah, kjer smo našli tudi ostale tovariše...

Ali upoštevamo vsa določila in uredbe o vajencih

Niso redki vajenci in vajenke, ki bi že sedaj in bodo verjetno tudi ob zaključku šolskega odmora povedali, verjetno mnogi tudi zamačali, da jim delodajalci niso dali predpisane enomesečne letnega dopusta. Že takoj po izidu nove uredbe o vajencih in tudi pozneje so posamezni mojstri, zlasti privatnega sektorja, ostro nastopili proti tej novi uzakonjeni pravici vajencev in se tudi v praksi ne ravna po tej uredbi. Nekateri gredo mimo vsebine 15. člena uredbe, ki pravi, da imajo vajenci vsako koledarsko leto pravico do tridesetdnevnega plačanega dopusta med poletnimi šolskimi počitnicami in do osemnednevnega dopusta med zimskimi šolskimi počitnicami. Gredo tudi mimo predpisov, ki določajo za neupoštevanje teh predpisov denarno kazen od 10.000 dinarjev ali do 15 dni zapore. Inšpekcija dela pri Okrajnem ljud-

skem odboru Celje-okolice je obveščena, da nekateri vajenci še niso nastopili letnega dopusta, da so nekateri izkoristili samo polovico ali manjše število delovnih dni in da se nekateri vajenci in vajenke bojijo zahtevati od svojih mojstrov ceoleten po uredbi predpisan dopust.

Uredba o vajencih nalaga mojstrom in vajencem polno dolžnosti in pravic. Teh pravic ne sme vajencem nihče vzeti, kakor je tudi dolžnost, da izvršujejo vse naloge, ki jim jih uredba nalaga. Dolžnost in pravica vajencev je, da se zglašijo in prijavijo neupoštevanje predpisov glede dopustov, predvsem pa, da pri svojih mojstrih zahtevajo, da jim omogočijo do konca šolskih počitnic uporabo celotnega letnega dopusta.

OLO Celje-okolica
Inšpekcija dela

Izgubljena delovna doba pri obnovi

Obnova na Kozjanskem je zajela veliko število nepričakovanih delovnih moči, ki so opravljale predvsem zidarska, tesarska in podobna dela. Obnovitvene zadruge so imele mnogo dela in truda, preden jim je uspelo, da so ustanovile redne delovne skupine, da so jih lahko razvrščale po potrebi na gradbiščih. Pohlep po večjem zaslužku je skupine večkrat tudi razbil. Zlasti prva leta jih ni bilo malo, ki so se izogibali plačevanju socialnih prispevkov in v neki meri tudi uslužbenškega davka. Rajši so delali samostojno in šli tja, kjer se jim je nudila boljša hrana in dosti pijače. Male kmete, ki so živeli v ozkih prilikah in so nekateri bili vezani celo na živilske karte, je za ozkosrčnost pri obnovi slabila in jih zapostavljala, da niso mogli v obnovi napredovati.

Danes, ko se nekateri teh samostojnežev bližajo letom, ko jim bodo moči popuščale, se kesajo, da so se vse čas izogibali rednemu delovnemu razmerju, ker bi jim pri končnem številu delovne dobe izgubljena leta prav dobro služila. Marsikdo se je sedaj spomnil, da je bil pred drugo svetovno vojno zaposlen bodisi v rudnikih v inozemstvu in doma ali kje drugje in da bi jih delovna doba pri obnovi lahko pomaknila za lestvico naprej k predpisanim službenim letom, če ne bi bili ločeni od zavarovanja. Je pač tako, da je treba skupnosti tudi nekaj prispevati, če hoče iz nje zaje-mati. To spoznanje je sedaj seveda prepozno, je pa vendarle poučno za posameznike, ki delajo na deželi v drob-

nih, priložnostnih podjetjih. Vzpodbujali se bodo med seboj na pravice in dolžnosti enih kakor drugih.

Letni ples Kladivarja -

NAJVEČJA DRUŽABNA PRIREDITEV LETOŠNJEGA POLETJA

Letošnje poletno družabno mrtvilo bo pregnal velik letni ples, ki ga bo priredilo atletsko društvo Kladivar dne 1. in 2. avgusta v vseh prostorih in vrtu svojega doma na Sp. Lanovžu.

Kakor smo izvedeli se pogajajo prireditelji za izvršten program. Upajo, da jim bo uspelo zagotoviti nekaj najboljših pevcev — solistov ljubljanske opere. Pravtako nameravajo prireditelji pokazati deset najlepših oblačil z letošnje mariborske modne revije. Ko to poročamo se še vršijo pogajanja za čim kvalitetnejši program. Prireditelji pravijo tudi, da bo vstop dovoljen vsakomur ter se posebna vabila sploh ne bodo razpošiljala.

Zaradi izrednega zanimanja in omejenega števila vstopnic je sklenil prireditelj, da se bo vršila prireditelj v soboto, dne 1. in v nedeljo, dne 2. avgusta, obakrat z istim programom in ob 20 uri.

O prireditvi bomo še poročali.

PO GLEDALIŠKIH PREDSTAVAH NA PRVEM ZLETU „SVOBOD“ OD 18. DO 29. VII.

„Nam ni za denar, nam je za to, da bi posredovali kulturo čim širšemu krogu ljudi ...“

Sobota, 18. julija. Skofja vas. Na Združnem domu nabit plakat vabi k Nušičevi veseligrji »Navaden človek«, ki jo uprizaro delavsko prosvetno društvo »Svoboda« iz Ljublj. Kavalci na uri se pomikajo že proti uri začetka predstave. Toda pred vhodom v dvorano stoji le sladolehar in okrog njega nekaj otrok...

Ura je že več kot osem, a ljudi v dvorani bi lahko na prste prešteli. — »Treba bo malo počakati,« odločijo ljubjski svobodarji.

Da bi skrajšali čas do začetka predstave, stopi v akcijo njihov instrumentalni sekstet. Ni to nikak klasični godbeni ansambel — dve violini, klavir, harmonika, kitara in berda — in njihovo veselje do muzike jih druži komaj mesec dni, pa so že kar vigrani. Njihove koračnice in valčki vabijo k posluhu in zaslužijo odobravanje.

Dvorana se polagoma polni. Do devetih je je nekako polovica zasedena. Muzikantom še ni zmanjkalo veselih poskočnic...

Končno naznani zvonec začetek. Pred zaveso stopi režiser, pove vsebino in obrazloži smisel igre ter opraviči zakasnitev: »Hoteli smo, da bi se zbralo čim več gledalcev. Toda nam ni za denar, nam je le za to, da bi posredovali kulturo čim širšemu krogu ljudi...« Muzikanti zaigrajo svojo ouverturo, zavesa gre narazen in igra se začne.

Scena iz škofjevaških kulis, ki služijo za vse prilike: na levi nekaj zimskega gozda, na desni vogal hiše, v ozadju vas pod planinami, tu in tam veže prave akacije... Igralci govore po knjigi in po svoje in igrajo vse prej ko lahkotno in sproščeno. Meh Ivan predstavlja okroglega trgovca Arso, Zupanc Milica njegovo prijazno ženo Marijo, novinka Mastnak Sonja njuno zaljubljeno hčerko Zorko, Sular Darko, ki je obenem režiser, pa njunega sina Dušana, Germanik Franc revmatičnega samca Vičentija, Gotej Jože sanjavega pesnika Zarka, njegovo mater, ljubeznivo vdovo Zofijo pa Steble Frančiška, Cokl Ivan zabavnega gazdo Miciča, Petrovič Ivanika pa njegovo dobro ženo Perso, a Zupanc Silvo služabnika Niko — sami rudarji in keramiki...

Člani ocenjevalne komisije se spogledujejo in majoje z glavami, le dvema, trem nastopajočim nekaj priznavajo, morda glas, morda izraz.

Ura se je naglajala že proti polnoči, ko se oder tretjič, se pravi zadnjič, zagrne. Konec. Piskanje klarineta in brundanje berde pospremi odobrovoljene gledalce iz dvorane na sveži zrak in domov. Ocenjevalna komisija omahuje, da bi šla med igralce. V zadregi je, kaj bi igralcem povedala, da bi se poslovili brez zamere. Ali naj hvale? Ali naj graja? Tu zmaga Nušič: »In

naj bo jasno, da je tudi navaden človek vreden ljubezni.«

V družbi teh za gledališko umetnost vnetih ljudi, mine ljudskoprosvetne zastopnike vsa uradnost, pravzaprav kapitalura pred njihovim svobodaškim in igralskim tovarištvom, pred njihovo pripravljenostjo za nadaljnje udejstvovanje in pred njihovo željo po kritiki in zlasti po pouku — vrline, vredne spoštovanja in zgledovanja, ki izzevoje obljubo, da jih bodo v jeseni prišli naučiti vsaj šminkanja in izgovarjave. Njihova ljudskoprosvetna prizadevnost ne more biti pripuščena sami sebi. »Tu, med ljudmi, so steze življenja; tu jih velja iskati.«

Nedelja, 19. julija zvečer. Dvorana Ljudske prosvete. Večer pomeni oficialni začetek zleta »Svobod« z dolgo pričakovanim nastopom dramskega odseka celjske »Svobode«. Slavnost v Rogški Slatini in naliiv sta preprečila, da bi bila dvorana zasedena vsaj čez polovico.

Na sporedu je Vinka Bitenca drama v treh dejanjih »Ugasle oči«. Drama, ki še ni dolgo, odkar je bila uvrščena v izposojevalnico »Ljudskega odra« LPS, pa je doživela že lepo število uprizoritev. Tema: Žena med narodnoosvobodilno vojno, ki zaradi maščevanja nad možem in sle po uživanju zaide na pot izdajstva.

Nosilko zgodbe posestnico Tono, pol kmetico, pol meščanko igra Stegnar Dragica. Stegnarjeva je igralka, toda tej vlogi še nedorasla. Pri njenih letih in postavi jo kaže zaposliti z mladostnimi vlogami. Njeno domala brezbrižno obvladanje teksta je kazilo prečesto nepotrebno poudarjanje posameznih besed. Ramsak Ivo predstavlja Heinza. V maski, v postavi in glasovno odgovarja liku polizanega in natičkanega Hitlerjevega oficirja — volka pod ovčjo kožo. V bodčo se mora bolj spoprijeti s tekstom in izgovarjavo ter kret-njo vskladiti z besedo. Treznega in razsodnega sosedo Matevža igra Jeršič Ivan. Njegov zunanji izgled sicer sodi v okolje dejanja, vendar to pot vloga zahteva mlajšo moč. V vlogah starejših kmečkih korenin pa bo Jeršič vedno zadovoljil. Matevžovo deklto Meto predstavlja Marija Zetletova: v obrazu in besedi ponosno in uporno kmetico-delavko. Minarjev Cvetko obeta s svojim pristnim vaškim pastirjem Tine-tom uporabnega karakternega igralca. Režiser — Rudi Traver. V prihod-nje se bo moral seznaniti še s kompozicijo predstave, se bolj posvetiti mi-zansceni in tudi opremi.

A na splošno? Na splošno je predstava zadovoljila in uspela proti pričakovanju. Vredna bi bila večjega obiska. G. G.

Maturanti učiteljsča so se vrnili in se zahvaljujejo

Hladen dan je bil. Brezštevilni oblaki na nebu so zagrinjali poletno nebo. Narava je vzbujala in ljudeh otožnost, zlasti še v takšnih, kot smo bili tedaj mi: trudni od dolgega potovanja smo legli po svojih domovih v postelje in nehoti so nam uhajale misli v našo bodočnost in v bližnji preteklost.

Zakaj v našo bodočnost? Zato, ker se prav s tem dnem, ko smo zadnjikrat kot štiriiletni sošolci zbrani v razredu dijakov, končuje to lepo dijaško življenje in vsak že vidi samega sebe sredi dela, ki ga je doslej opravljal pod vodstvom svojih požrtvovalnih vzgojiteljev. V svoji bližnji bodočnosti bo moral biti samostojen vzgojitelj otrok in tudi vzgojitelj samega sebe.

In zakaj v bližnji preteklost? Deset dni potovanja po naši lepi domovini je za nami. Vsem je še živo pred očmi vsak kos naše zemlje, ki so ga v času ekskurzije videli naše oči, tako zgodovinske znamenitosti obmorskega mesta Pule, kjer se je prav v času naše ekskurzije — vršil v mogočnem amfiteatru festival. Od tod nam uhajajo spomini na Reko, ki nam kot naše največje obmorsko pristanišče pomeni vrata v širni svet, v Bakarac, ki ves kipi v veselju okrepčujočih se otrok našega delovnega ljudstva, v Crikvenico, ki s svojo lepoto že od daleč vabi ljudstvo v goste. Dalje se spominjamo Splita, ki je z bujnim Marjanom, lepim pristanščem, z mogočno Dioklecianovo palačo in danes se razvijajočim delom mesta zaslužno opevan »biser našeg mora.« Zelja, da se seznamimo še z drugimi kraji naše domovine, nas je gnala še dalje in tudi naši spomini se ustavljajo tam, v »zemeljskem raj« — Dubrovniku, ki s svojo bujno vegetacijo in privlačnimi stavbami ter prelepim Lokrumom presega vsa naša primorska mesta. Dubrovnik pa nam je bil hkrati tudi slovo od sinjega Jadrana, svojo pot smo sedaj nadaljevali po kopnem. Tu smo opazovali lepi bosanski svet, se ustavili v industrijsko in arhitektonsko izgrajajočem se Sarajevu. Od tod smo nadaljevali pot preko industrijsko znane Zenice po mladinski progi in dalje ob Savi ter spoznali tudi glavne značilnosti našega Panonskega nižavja. Preko Zagreba in Zidanega mostu smo prišli končno v Celje in domov. Ta ekskur-

zija je močno utrdila in razširila naše znanje o naši domovini, kjer bomo, razškopljeni po njej, vršili častno nalogo: vzgajali naš mladi rod.

Ko smo zopet doma, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nas gmotno podprli in nam omogočili to ekskurzijo. Toplo zahvalo izrekamo Svetu za kulturo in prosveto pri vladi LRS ter OLO: Ljutomer, Novo mesto, Trbovlje, Krško, Šoštanj in Slovenj Gradec.

Mirnir Marija

OBSOTELSKO TURISTIČNO
DRUŠTVO S SEDEŽEM V CELJU

je imelo dne 14. julija v posebni sobi hotela Evropa svoj ustanovni občni zbor. Že pred zadnjo svetovno vojno je marljivo delovalo v Celju tujsko prometno društvo za šmarsko-rogaško-kozjanski okraj, prirejal pogoste avtobusne izlete zlasti v obotselskih in prekosotelskih krajih ter tako širilo poznavanje te prometu nekoliko odmaknjene pokrajine, poleg tega je izdajalo razglednice in topotise o tem turističnem območju. Sedaj so se prilike nekoliko spremenile, saj je postal bivši šmarski okraj del okraja Celje-okolica, poleg tega je čisto jasno, da je vsako društveno delovanje za spoznavanje teh krajev neprimerno laže iz Celja kot centra, da je tukaj več možnosti za kulturno raziskavanje in gospodarsko ustvarjanje, in tako so se iniciatorji odločili, da ustanove prav v Celju društvo za obotselski predel okraja in so tako podobni ustanoviteljem društva za Belo Krajino, ki so si izbrali za svoj sedež Ljubljano.

Sotelska dolina, ki ima že sama nepričakovano pestro kulturno in važno gospodarsko preteklost, pa je postala v osvobodilnih bojih nam še posebno znamenita. V bodoče pa se obetajo poleg končne elektrifikacije teh krajev tudi regulacija Sotle, gradnja ceste in železnice ob Sotli itd.

Propagando za te kraje je prevzelo sedaj Obotselsko turistično društvo, ki mu je obljubljena pomoč od Turistične zveze Slovenije v Ljubljani ter podpora od Gostinske zbornice za okraj Celje-okolica poleg podpore, ki jo je že dal in še nadalje obljubil v kulturne namene okraj Celje-okolica. S.

Iz Celine...

OLEPŠEVALNEGA DRUŠTVA V CELJU

NA STAREM GRADU NADALJUJEJO OBNOVITVENA DELA

Ko so oživilo v Celju Olepševalno društvo, si je to društvo med drugimi nalogami zadalo tudi nalogo, pričeti z obnovitvenimi deli na razvalinah Starega gradu, za ohranitev katerih se v več kot dvajset letih ni storilo ničesar. Razvaline so vedno bolj propadale, močno poškodovane pa so bile v času okupacije, saj so bombe padale naravnost na grajsko dvorišče. In tako je Olepševalno društvo sklenilo, da to nalogo z vso vno izvede.

Z obnovitvenimi deli letos nadaljujejo. Obnavljajo obzidje ob dvorišču, kjer so bili viteški turnirji, obnavljajo stopnice, ki vodijo v glavno grajsko stavbo in še mnogo drugega. V načrtu je za letos tudi popravilo Fridrikovega stolpa, katerega vse štiri ogale bo treba betonirati, da se tako prepreči razpadanje. Znano je, da je kmet Goršek, ki je pred dvajsetimi leti kupil razvaline celjskega gradu, lomil iz stolpa kamene, ki ga je uporabljal za zidavo hiše, ki stoji pred vzhodom v grad in je bila do nedavna še last šolskih sester. Popravilo stolpa bo stalo težke vsote. Kakor že znano, je Olepševalno društvo pri vzhodu v razvaline uredilo tudi okrepčevalnico, kjer se obiskovalci gradu lahko po zmerni ceni okrepčajo s pižmo in jedli.

M. Č.

ALI SE MORAMO RES KOPATI V UMAZANI SAVINJI?

Celjani nimamo sreče, da bi se lahko kopali v modernem ali pa vsaj primeren bazenu, temveč smo navezani na našo Savinjo. Žal je Savinja letos spet tako umazana, da se človeku kar gabi. Pred vojno je bila Savinja bistra in čista, lansko leto je bila tudi še kar nekam znosna — letos pa...

Toliko je bilo pisanega o tej stvari, pa ni bilo do danes še nobenega uspeha. Pozivamo vse merodajne činitele, da ukrepejo vse potrebno, da se to nemogoče stanje popravi, uredi čistilne naprave, delovnim ljudem pa omogoči kopanje v čisti Savinji.

NESREČNA LJUBLJANSKA CESTA

Lansko leto je bila asfaltirana Ljubljanska cesta od Slandrovega trga pa do Medloga. Poglejte si danes to cesto, kako izgleda! Ali smo investirali v to cesto toliko milijonov zastoj? Ali je to kvalitetno ali pa vsaj solidno delo? Zakaj se na ta cesto nasiplje pesek, namesto da bi se pravilno popravila z asfaltom.

Menimo, da smo upravičeni zahtevati odgovor na gornja vprašanja.

Iz Celine...

IPAČEVA ULICA?

Klicaj v opomin tistim, ki zamorejo, da ulica ne bo več takšna, kot je, in vprašaj tistim, ki upajo — na njihovo upanje — da bo ulica kmalu takšna, kot mora biti.

Nemara zapleteno povedano — toda v bistvu zelo enostavno.

Odkar je Kersnikova ulica v popravilu, je Obklova hudo obremenjena. Celoten promet SAP avtobusov, tovornih avtomobilov podjetja Prevoznost, vključno celotni promet tovarne Metka, Žična in Etol je preusmerjen na Ipavčovo ulico in je navezan izključno na njo. Posledice so — luknje in blato, ki običajno škodujejo vozilom in povzročajo nemalo škodo, da ne pripovedujemo o peših, ki so tako rekoč v strogem mestnem področju blatni do glave.

V pojasnilo ni odveč, če navedem, da ni dolgo tega, kar je bila Ipavčeva razkopana — če se ne motim, so palagali plinovod — toda popravljena ali vsaj vzpostavljena v staro stanje ni bila.

Kaj nam bo odgovorilo podjetje Slovenija-cesta, ki je cesto delalo?

Kaj nam bo odgovorila Sekcija za vzdrževanje cest ali ustanova, ki je cesto prevzela?

V interesu turističnega razvoja in komunalne dejavnosti terja Olepševalno društvo Celje upravičeno te odgovore!

VRT PRED II. GIMNAZIJO

Vrt pred II. gimnazijo kliče pridnih rok. Plevel raste vedno bolj divje ter bo kmalu prerasel pota, ki so bila nekoč posuta s peskom. Tudi travica bi potrebovala malo nege, in mogoče bi tudi nekaj cvetlic pomagalo olepšati okolje II. gimnazije.

Le malo dobre volje in nekaj ur dela pa bo izgledalo drugače.

PROSTOR MED KOVINSKIM PODJETJEM IN EKONOMSKO ŠOLO

Med Kovinskim podjetjem in Ekonomsko srednjo šolo je zelo lep še nezazidan prostor, katerega uporablja Kovinsko podjetje. Nič nimamo proti temu, da se na tem prostoru dela, vendar pa mislimo, da bi bilo prav, če se po končanem delu pospravi ter odstrani vsa nepotrebna navlaka.

V isti hiši kakor Kovinsko podjetje ima svoje prostore tudi fotograf. V njegovi izlozbi pa so razstavljene že nekaj let ene in iste slike, šipa je počena in tudi ne preveč čista.

Nauk naj bi bil enak kakor za II. gimnazijo.

OKNA IN VRATA NA POSLOVNIH PROSTORIH MLEKOPROMETA

Ko danes že obdelujemo ta del mesta, so nas zbudila v oči vrata in okna na obratnih prostorih Mlekoprometa. Poseben poudarek in okras k tej sliki pa predstavljajo »rolete«. Res, da ni Mlekopromet dobičkanosno in bogato podjetje, vseeno pa mislim, da bi zmoglo to investicijo ter bi lahko uredilo vrata in okna, pa bi zgradba izgledala precej drugače.

No, upajmo, da bo tako!

CESTA PRI BIVŠI OKOLIŠKI ŠOLI

Cesta pri bivši okoliški šoli, ki prečka Ulico 29. novembra, je doživela letos investicijska dela. Po zunanjem izgledu je bila položena kanalizacija — morda tudi plin ali voda. To je bilo seveda koristno — vendar bi bilo prav, da se cesta po končanih delih zopet izravna in uredi ter odstrani odvišen material. To zadovo bi si lahko mogoče tudi ogledala gradbena inspekcija in krivice kaznovala, da bi v bodoče svoja dela na cestah v redu dokončali, seveda, če to spada v njeno pristojnost ter če so podani potrebni razlogi...

hvala gre mojstru tov. Umeku, ki z veliko vno in marljivostjo skrbi za razsvetljavo našega mesta in tudi tam, kjer je potrebno kaj olepšati!

DROBNE NOVICE

Tudi na zboru volivcev za teren Jožefov hrib so se volivci izrekli z odobravanjem za notranje posojilo, ki ga bo razpisal Mestni ljudski odbor za gradnjo prepotrebniš šolskih poslopj na periferiji našega mesta.

*

Pred leti je nekdo izdal nalog, da se morajo odstraniti na naših pokopališčih nemški napis s spomenikov. Pomislili takrat niso na to, da se taksa stvar ne da urediti v nekaj dneh, ker bi bilo za tako delo potrebnih mnogo kamnoseških delavcev. In tako so si takrat ljudje pomagali na ta način, da so v skoraj vseh primerih pomazali nemške napise na spomenikih, katerih

GIBANJE PREBIVALCEV V CELJU

od 15. 7. 19. 7. 1953
V tem času se je rodilo v Celju 19 dečkov in 21 deklic.

Poročeni:

Lazar Vjekoslav, tov. delavec in Hribernik Marija, tov. delavka oba iz Celja; Čeh Franc, namestnik in Pečolar Alojzija, kuharica, oba iz Celja; Lesjak Josip, vodovodni instalater iz Planinske vasi, Trbovlje in Strnad Terezija, kuh. pomočnica iz Celja; Sibane Rudolf, čevljar in Osojnik Jožeta, bol. stročnica, oba iz Celja; Verbuč Vincenc, trg. pomočnik iz Celja in Legvart Marija, trg. pomočnica iz Frankolovega; Maček Martin, veterinar in absolvent iz Celja in Mrnuh Marija, študent biologije iz Zagorja ob Savi; Javornik Anton, avtoklepar in Oblak Angela, gosp. pomočnica, oba iz Celja; Stante Franc, ključavničar in Zleznik Silvestra, tov. delavka, oba iz Celja.

Umrli:

Bremec Amalija, gosposinja, stara 75 let iz Planin; Kresnik Ivan, upokojenec, star 62 let, iz Celja; Peperko Lucija, gosposinja, stara 66 let, iz Celja; Balant Anton, minar, star 88 let, iz Braslovca; Bakarič Ivanka, stara 4 leta, iz Pregrade; Turnšek Ivan, kmetovalec, star 46 let, iz Smarja pri Jelšah.

KONCERT zabukovške „Svobode“ v Libojah

V nedeljo, dne 12. t.m. je priredila zabukovška »Svoboda« v novi libojski prosvetni dvorani letni celovečerni vokalni koncert. Nastopile so vse tri sekcije: moški, ženski in mešani zbor.

V prvem delu so prevladovala borbena in delavske pesmi za moške zборе, med katerimi sta najbolj ugajali Zajčeva »Slava delu« in Venturinijeva »Mi vstajamo«.

Sledil je nastop ženskega zbora, ki je dovršeno odpel šest pesmi.

Tretji del koncerta je obsegal umetne in narodne pesmi, ki jih je nad vse zadovoljivo (bolj kot prvi del) zapel močno in prepričljivo moški zbor. Občinstvo so zlasti navdušile Vodopivčeva »O večerni ur«, Mirkova »Na trgu«, Maroltova »Kosa« in dalmatinska narodna v Simonitjevi priredbi »Plovi, plovi«. Pri slednjih dveh, ki ju je moral zbor ponoviti, je doživel posebno tople aplavz solist-tenorist Slavko Padar.

Program je v četrtem delu zaključil mešani zbor z Adamičevima »V snegu« in »Lipo« ter s Flajšmanovim »Triglavom«.

Vsi trije zbori so z discipliniranim nastopom in čistim izvajanjem obširnega programa (20 pesmi) želi spontano in navdušeno priznanje. Moški zbor, ki je močno pomlajen, daje poročilo, da bo lahko dostojno nadaljeval svetle kulturne tradicije predvojnega zabukovške »Svobode«. Seveda so tu še hibe, kot n. pr. v ne dovolj prepričljivo čisti intonaciji, nejasni izgovorjavi vokalov »i« in »e«, medtem ko sta dinamika in agogika zbora že kar na lepi višini.

Ženski zbor, ki je mlaj, pa je bil proti pričakovanju dobro vpet, ima čist glasovni material in je kljub začetni tremi s svojim prvim javnim nastopom zelo uspešno prešel »ognjeni krst«.

Mešani zbor bo kot sinteza obeh posamičnih zborov vedno dostojno zaključeval nastope zabukovških pevcev in pevk.

Dirigent zborov Drago Predan, ki je znan po svojih nastopih z žalskim gimnazijskim zborom, je dal vse od sebe, da bi vdihnil odpetim pesmim »dušo«, kakor pravimo.

L.

30 LET DELA prosvetnih delavcev v Šmartnem v Rožni dolini

V nedeljo, dne 12. julija je bila v prosvetni dvorani lepa in prisrčna slovesnost. Občinski ljudski odbor je skupno z množičnimi organizacijami počastil tukajšnjega šolskega upravitelja Vinka Požarja in njegovo ženo Ivanko za 30-letnico njunega delovanja na kulturno prosvetnem polju v Šmartnem v Rožni dolini. V nabito polni dvorani ju je pozdravil predsednik občine, se jima zahvalil za njuno delo in sporočil, da sta izvoljena za častna občana tukajšnje občine. V znak priznanja jima je podelil častno diplomu.

V lepih in toplih besedah se jima je zahvalil še eden njunih najstarejših učencev, že moč v letih. Orisal je delo obeh slavljencev kot uspešno in požrtvovalno delo prosvetnega delavca, ki že 42 let uči in vzgaja mladi rod v poštene in napredne ljudi ter zavedne državljane. Požarjeva pa sta vzgajala tudi odraslo mladino v kmetijsko-gospodinskih tečajih, z igrami in drugimi kulturnimi prireditvami, kar je v kratkih besedah naglasil še zastopnik igralške družine.

Pevski zbor je v pozdrav zapel nekaj pesmi. V besedah, ki jih je spregovoril šolski upravitelj in se zahvalil za izkazano pozornost, kakor v celotnem poteku je bila izražena prisrčna povezanost našega učitelja s svojim ljudstvom.

DOLGI REPI pred pekarnami in mesnicami

V zadnjem času se spet pojavljajo dolge kače ljudi pred pekarnami in mesnicami v Celju. Ker tega po drugih krajih in mestih (Maribor, Ljubljana) že davno več ni, se človek nehotе vprašuje, zakaj prav v Celju ta nervoja potrošnikov. Ni potrebno prav nič ugibati in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filozofirati, najtočnejši odgovor dobite, če vprašate ljudi pred pekarnami: moramo pohiteti, sicer kruha zmanjka, brez kruha pa ne moremo biti! Tu nekaj ni v redu, verjetno, da kapaciteta obstoječih, zastarelih pekarn ne krije več potreb prebivalstva, ki je v letih po osvoboditvi takoj močno naraslo. Tudi moramo vedeti, da Celju manjka pravega agrarnega zaledja in da tega krog potrošnikov, ki se preskrbujejo v Celju, daleč preko upravnih mej mestne občine. — Zakaj pa naval in čakanje v mesnicah? Ali ni meso že dovolj drago in filoz

Pavla Rovanova:

Knapi smo, knapi...

Nadaljevanje in konec

A molk očeta in obeh sinov je razblinil poslednje upanje in bil zanj strahoten odgovor. Nepremično je obšla ob pragu in strmela v dvorišče. Ni se jokala, ječala je in dušila vzdih v svojih prsih. Milijone drobnih niti, ki vežejo mater z otrokom, je nasilno pretrgala — jama. Srce ji je krvavelo. Takrat je odločno sklenila, da zadnjih dveh ne bo pustila v šaht.

*

Dnevi so ji minevali v neki otmotici, začudenosti, ki si je ni bila svesta. Brez miselnih in brezpomembnih so bile zanj tolažilne besede sosedov. Tolažbo in mir je našla le v delu.

Minuli so vroči poletni dnevi. Se je bleščalo sonce, a noči so bile hladne. Sončni žarki so odsevali od rdeče opeke, zložene ob vrtu, ki jo je Rudi pred leti znesel k ograji.

Večkrat je stala ob tej opeki, se nasmehala ob ograjo in mislila na Rudija. Zraven žalostnih misli, ki so se ji obujale ob spominu na Rudija, se ji je naselilo veselje, da je vsaj zadnja dva obvarovala pred jama.

Matevž je v mestu, v šolah. Profesor bo postal. Vladko pa je pravkar končal šolo. Krojač bo. Z mojstrom se je že pogovorila. Fant se res nekaj otepa, na šaht sili in oče mu daje potuho. Toda nič ne bo iz tega. — Globoko je bila prepričana v svoje načrte; zdela se ji je, da ni sile, ki bi ji vzela te dolgoletne sanje.

Jesen je polagoma legala nad dolino. Večerni vetrič, ki je prinašal s seboj diš zgodnje zime, je božal obličje Hrastnikove matere in se poigraval z njenimi osivljenimi lasmi. Mati pa se ni zmenila za veter, niti za lepote jesenskega večera. Sedela je ob skladovnici opeke, brezizrazno strmela predse, na krilu pa ji je ležalo Matevžev pismo.

Stokrat je že ponovila sinove besede: »Mati, vpisal sem se na rudarski oddelek.«

Torej tudi ta! Tudi njega je zagrabilo in ne bo odjugal prej, dokler mu ne bo zaigrala rudarska godba zadnji pozdrav. Tudi zanj bodo trepetali: ona, njegova žena in morda otroci, če jih bo imel.

Noč je kot temna odeja legla na dolino in pregnala Hrastnikovo mamo v kuhinjo. Mešala je polento, jo belila in z mastjo vred je kanila nanjo tudi solza. Edina solza za izgubljenimi nadami.

Samo še Vladka ima, njega, poslednjega.

In potem je kot blisk iz temine prišel še zadnji udarec.

Nekaj dni potem, ko je plin zrušil oboke in uničil življenje, je prinesel oče Jernej jamsko svetilko, ki je bila od tistega usodnega trenutka Rudijeve tovarišica pri delu.

V kotu nad mizo je na zaprašeni polici stala slika nekega svetnika. Odstranil jo je, in postavil tja Rudijevo jamsko svetilko. Bila je nepoškodovana, našli so jo v jami, za stebrom. Od takrat policia ni bila več zaprašena; vsak dan je Lenka obrisala svetilko. Tako so negovali spomin na sina in brata.

Danes popoldne pa je oče vzel svetilko v roke, jo pobožal, pregledal in postavil na okno, zraven svoje. Na polico pa je položil novo uro — budilko.

Vznenmirjeno se je obrnil proti oknu, pogledal še enkrat svetilki in dejal: »Stara, od jutri naprej bo Lenka kuhala zajtrk, navaditi se mora.« Stopil je čez prag in že na stopnicah zaklical: »Z Vladkom greva v dom.« — Vse se je zgodilo tako nenadno, da se je Hrastnikova mati šele kasneje zavedla pomena teh besed.

Sedela je v kuhinji, krpala Vladkove hlače in ju čakala. Mislila je na Vladka, na zadnjega, ki ga je hotela obvarovati, pa ga ji je jama iztrgala, ne oziraje se nanjo.

Zastonj je upala in sanjala, zastonj dolga leta delala načrte, kako bo obvarovala pred jama svoj narod. Z vsem svojim, ljubeznim polnim srcem rudarske matere se je upirala sli, ki vleče knapovske otroke v rudnik. A jama je bila močnejša od materinega srca.

Kako zmagoslavno hrumi oddaljena separacija, kako ropoče rudniški vlak in šumi žaga, ki reže jamski les. Jama praznuje smrt.

Visoke zmagre ob robu žage rahlo trepetajo in veter usipa igle v mehak temen mah.

Kasno sta se vrnili, večerjala in legla k počitku. Koj nato jima je sledila mati.

Ni mogla zaspati. Bolščala je v strop in težko ji je bilo pri srcu. Ni se mogla sprijazniti z mislijo, da se je dolgoletni boj končal z njenim porazom.

Jernej ni spal. Vedel je, kaj se dogaja v njej, čutil je z njo in rad bi jo potolažil, ji vtil moči in zaupanja v samo sebe. Rad bi ji povedal veliko lepega, nežno povedal, kot takrat pred tridesetimi leti, a besed ni in ni mogel iztisniti iz sebe. Polskal je njeno roko, jo pogladil, kot bi se sramoval svojih nežnih čustev, ki jih ljudje, zrasi v trdem delu, izkazujejo nekako zatajeno in glasno izgovorili:

»Knapi smo, stara, knapi...«
V teh besedah, v tem edinem stavku, ki ga je oče Jernej povedal tako kleno in toplo, je Hrastnikova mati spet našla svoj pogum, ponos rudarske matere.

Oklenila se je moževe roke, jo stisnila s svojimi koščeni prsti in bolj zase kot za moža zašepetala:

»Vem...«

Stisk roke pa je bil bolj gostobeseden. Z njim je povedala možu, kar nikoli ne bi spravila prek svojih ustnic. Povedala je, kako je ponosna nanj in na svoje sinove in kako bo še vedno vsak dan trepetala zanje. Saj je vendar — mati rudarjev.

Zaspala sta z roko v roki.

Zjutraj se je zbudila in nestrpno čakala na ropotanje budilke. Že se je hotela dvigniti, ko je hreščel ropot napolnil stanovašje. Oče je nejevoljno zagodrnjal in vstal. Ni bil navajen takšnega prebujanja. Tudi mati se ni mogla sprijazniti s to novostjo. — Lenko mora navaditi, da se bo zbudila brez budilke. Rahlo naj pokliče Hrastnikove rudarje, tako, kot je to delala ona vsa desetletja.

Fantje so zajtrkovali in drug za drugim odhajali. Navadno je oče odšel prvi, danes pa se je kljub svoji navadi obotavljal. Vladko pa je stal na pragu in čakal. Ze dvakrat je zaklical »srečno«, da bi vzpodbudil očeta k odhodu. Končno je oče le stopil k materi in nežno, kar preveč nežno za svoja leta dejal: »Srečno, mati...«

Odšla sta. Mati ju je spremljala do praga, gledala za njima in ko sta hotela zaviti okrog sosedove hiše, je glasno zaklicala:

»Srečno, Vladko...!« Odmevalo je daleč po koloniji.

»Srečno, mati!« Vladko je dvignil Rudijevo svetilko v pozdrav.

V obeh mu je sijala vročična luč, zdela se je, kakor da ves gori, gnan od nekakšne nevidne sile, ki se bo umirila šele tam — v jami.

V srcu rudarske matere ima nevidna skrb za vsakega njenega otroka-rudarja svoje mesto. Eno teh mest je bilo nekoč Rudijevo, danes pa je to mesto zasedel Vladko.

Zatulila je sirena in poklicala rudarje jutranje izmene k delu. Danes se ji zdi ta klic tako mogočen, tako vabljiv. Kot pesem valovi preko gozdiča po koloniji. Dvigne tudi upokojele: stari kopač Jaka se urno obleče, spiše kavo in se s hitrimi, skoraj mladostnimi koraki napoti do ovinka; tam obstane in pogleda, kakšno bo vreme. Potem se vrača, počasi, izčrpan in star po isti poti nazaj domov.

Rudniška sirena je kakor srce rudarjev. Njen glas prinaša koloniji vedrino, veselje... in žalost. Oh, naj bi nikoli njen odmev ne razlival žalosti! Hrastnikova mati je sedela na pragu in gledala za svojimi rudarji.

(Po Delavski enotnosti)

CELJSKE BODICE

KRUHOVSKA

Pekarne nam sedaj peko kar dober kruh, ki ni od muh... in poleg kruha še peko po novem! — tudi cene, ki bolj okusne so kot kruh, ker cene, ki nam pekarne jih peko, so pač od muh in zmeraj sveže bolj kot kruh...

Peko pekarne kruh in kruh, ki je med njima ta razlika, da prvi kruh je drugi kruh, le en cenejši, en je dražji, — pika.

PREDLOG

Za vsako štruco kruha, ki teža je od kile — obetam Vam stotak...

Za vsako štruco kruha, ki manj ima od kile — dobim od vas stotak...

In ko prešteval bom denar, najbrž, najbrž — bom milijonar.

»HUDI PES«

Po ulici korakam med vrtovi nič hudega sluteč, zamišljen ves, tedaj nenadejano »hudi pes« popade me s strahotnimi zobovi.

To ni bil pes v podobi pasji pravi, to le iz slovnice je zver bil, ki me ugriznila je v dno srca, da vztrepetalo v muki je krvavi.

Nesrečni »i«! Mar ne bi bil zadosti »hud pes« brez »i«, kot slovnica uči, pred takim psom nikdar pač strah me ni, da mogel vame bi zobe zabosti.

Morda pa prav zato lastniku hiše bolj všeč je »hudi pes«, ker grize bolj kot pes, ki hud se mu ne zdi dovolj. Zato pa črke »i« mu ne izbriše.

DNE 1. AVGUSTA OB 20. URI
V DOMU AD KLADIVARJA

letni
ples

AD KLADIVARJA
Z UMETNIŠKIM SPOREDOM

FILMSKO ŽIVLJENJE

Konec sveta

(Z Noetovo barko v vsemirje.)

Znano je, da Zahod močno ljubi senzacije ter da je tudi zahodna filmska proizvodnja močno navezana nanje. Seveda pa nas učijo izkušnje, da je bila pretežna večina filmov te vrste — kolikor smo jih pač pri nas videli — prej slaba kakor dobra, še daleč pa ne umetniška, kajti zahodne producente vlečejo prvenstveno komercialne težnje in šele nazadnje neki umetniški nagibi. Saj vključuje statistika o letni filmski proizvodnji v ZDA presenetljivo nizek odstotek umetniško dovršenih del, in še ta gre seveda v škodo — profitu.

Logično in naravno je tedaj, če se prav nič ne čudimo, zakaj in od kod filmi, ki nam jih Amerika servira že dolga leta in ki nam nemara žalijo naš estetski čut, v kolikor nam ga že niso požrli, ki pa je tam, kjer seveda je, spet zelo elastičen in zmeden: hvali tisto, kar bi moral grajati in narobe; podvoprečne stvaritve razglasa za umotvore brez primere in seveda spet tudi narobe; naposled se izgublja prav tako v smehu najtrivialnejše komike,

kakor v solzah kar najbolj za lase privlečene žalosti.

»Konec sveta« je pravzaprav zgodba o koncu vseh koncev, ki ob njej ne bi imelo smisla izgubljati ne besed in ne časa. S tem koncem je tesno zvezana teorija dr. Hendrona, ki iz nje ta konec tudi izhaja, in ki ga je na nek način treba natrobiti v gluha OZN-ska ušesa. Toda ves napor je kakor bob ob steno; razočarani in užaljeni »znanstveniki« si s približno štiridesetimi izbranci gredo hladit svojo jezo na nov planet. S seboj vozijo vse, kar je za novo življenje neogibno potrebno — menda vse od bolhe do konja! Eksperiment je uspel (mimogrede: v tej nagli vožnji skoti psica približno šest mladčev...), pristane je tudi uspel, in ker je vsa zgodba po barvanja, imamo priliko videti na novi zemlji še smreke z rdečimi vršiči...

Kakor je »Konec sveta« zanimiv po svoji tehnični platji, tako je konec koncev ta konec nesmiseln v sami vsebini rakete, ki je prava Noetova barka sodobnega tipa, seveda ameriškega.

Ekскурzija maturantov celjskega učiteljsišča

Z denarno pomočjo Sveta za prosveto in kulturo LRS ter nekaterih okrajev je bilo tudi letošnjim absolventom našega učiteljsišča omogočeno, da se razgledajo po prirodnih lepota, zgodovinskih in umetnostnih znamenitostih, ljudskem življenju in gospodarskih graditvah širom po Jugoslaviji. Tako bodo naši novi učitelji, obogateni z neposredno pridobljenim znanjem, mogli to uspešno prenašati na šolsko mladino.

Tri skupine maturantov so si sledile v dvodnevni presledkih v prvi polovici julija in imele v glavnem enako desetdnevno pot.

Tako je druga skupina v prvem dnevu z železnico skozi kraško, nekoč tužno Istro dospela v Pulo polna vesele volje. Med to potjo se nam je trikrat zabilska! Tržaški zaliv v poznem soncu, ko je vročina že popuščala. Ponekod so se nam oči pasle tudi po svežem zelenilu polj, po nasadih fig, trt, oljk. Pred pomnim Buzetom, ki je kakor trdnjava na griču ležal pod nami, smo iz Slovenske Istre stopili v Hrvaško. Ze v noči nas je pozdravilo morje pulskih

luči, ki je na bližnjih Brionih takrat prebival naš Maršal.

Tudi v pozni uri smo bili v Puli lepo sprejeti v velikem poslopju internata učiteljske šole — edine v hrvaški Istri, kjer smo dobro jedli in spali. Ta zgradba je služila italijanskim fašistom kot sodišče, v njenih kletah pa so bili zapori. Prav tu je bil 1929 mučen istrski junak Vladimir Gortan, nato pa po tribunalu sojen v prostoru, kjer je zdaj obednica. O vsem tem priča pred nekaj dnevi odkrita spominska plošča na pročelju stavbe.

Dopolodne smo si ogledali zračno, sončno, lepo obnovljeno in živahno mesto s 30.000 civilnih prebivalcev. Semkaj se vrača vedno več Italijanov, v Italiji razočaranih. Videli smo mnogo zanimivosti: rimska vrata, hrame, muzej, bogato tržnico, pristanišče z ladjedelnico. In vse to staro in vendar moderno, polno naseljeno mesto z belimi postavnimi mornarji, s starodobnimi utrdbami po gričih nad zalivi je spominjalo na slavni trdnjavi Sevastopol in Port Artur. Tudi fašisti so se tu

Po zadnjih dogodkih v Berlinu

Takole so nemški delavci manifestirali svojo proletarsko zavest. Dva Vzhodnoberlincana sta se lotila sovjetskega tanka kar s kamenjem in opeko.

Morje največji rudnik sveta

Že od prvih davnih dni zgodovine, ko je človek odkril, da vsebuje izhlape-pela morska voda sol, ki je tako važna za njegovo življenje, so ljudje skušali pridobivati rudno bogastvo iz svetovnih oceanov.

Danes pač ni nobenega dvoma več o tem, da so oceani največje zakladnice rudnin na svetu. V eni kubični milji (4,17 kubičnih kilmetrov) morske vode raztopljene soli tehtajo 166 milijonov ton. Glavne snovi morske vode, ki prihajajo v trgovskem pogledu v poštev so med drugim magnezij, jod, brom in zlato.

Pridobivanje soli iz morske vode opisujejo že stare kitajske listine iz časa okoli leta 2200 pred našim štetjem. Tudi stari Grki, Rimljani in Egipčani so znali pridobivati sol z izhlapevanjem morske vode. Po podatkih, s katerimi razpolaga neka kemična družba v Texasu, ki se je specializirala za pridobivanje broma in magnezija iz morja, so na Škotskem izdelovali surovo sodo in pepeliko iz pepela morskega plevela že pred letom 1720.

Skozi mnogo stoletij je bilo izhlapevanje soli ključno viru poskusov pridobivanja rudnin iz morja. Ta počasen, nereden in drag način je seveda imel le malo uspeha.

Rudarjenje v morju je privlačevalo vedno mnogo oseb ob različnih časih, toda večina poskusov je propadla. In tako je bilo do dogodka, ki na videz ni s tem v nobeni zvezi, do pojasa avtomobila v Združenih državah.

Znanstveniki in inženirji, ki so raziskovali avtomobilska goriva, so namreč odkrili, da ima brom važne lastnosti, ki omogočajo izdelovanje bencina visoke kakovosti. Etlini bencin je bil jasno mnogo boljši kot goriva, ki so bila na razpolago avtomobilistom. Zakaj ga ne bi izdelovali v večjih množinah?

Resna, na videz nepremostljiva ovira je stala temu nasproti. Monopol na bromu je imelo morje. Okoli 99 odstotkov broma sveta je bilo nakopičenih v oceanih. Niso poznali še nobenega načina za pridobivanje broma iz morske vode. Tudi ameriški znanstveniki so sklenili ugotoviti in poskusiti, če bi bilo tako prizadevanje možno.

Najprej so brom pridobivali iz zelo koncentrirane morske vode, ki so jo dovajali v podzemne cisterne. Toda ta-

ko pridelane količine so bile zelo majhne.

Nato je leta 1933 družba »Dow Chemical Company« zgradila prvo tovarno za pridobivanje broma neposredno iz morja v Kure Beachu, v Severni Karolini. Tovarna je slonela na popolnoma novem načelu. Izprva so se znanstveniki osredotočili na odstranjevanje velikih količin vode (v obliki hlapov) od male količine soli. Po novem postopku pa izločajo male količine broma v obliki plina iz velikih količin vode.

Druga svetovna vojna je silno povečala povpraševanje po avtomobilskem in letalskem bencinu. Zgradili so novo tovarno v Freeportu v Texasu, ki je povečala ameriško produkcijsko zmogljivost za 60 milijonov ton.

Nadaljnji mejnik v rudarjenju iz morja pomeni leto 1941, ko so v Freeportu pridobili iz morske vode prvo magnezijevo kovino. Izboljšane metode za pridobivanje magnezijevega hidroksida iz morske vode so končno omogočile gospodarsko izvedljivost izdelovanja magnezija, enega od današnjih »čudežnih kovin«.

Magnezij je najlažja strukturna kovina, ima samo četrtino teže železa in dve tretjine teže aluminija. Kot zlitina z drugimi kovinami je to silno močna kovina, zelo odporna proti izjedanju in jo zato že v velikih množinah uporabljajo v industriji.

Danes prihaja približno 100% ameriškega magnezija in 80% broma naravnost iz morske vode. Znanstveniki označujejo to za pomemben znak možnega bodočega napredka, ko bodo premagali tehnične težave pridobivanja neznačajnih delcev drugih kovin iz morja.

Druga važna snov, ki jo dobivajo iz morske vode, je jod. Jod zaenkrat še ne pridobivajo naravnost iz morja, temveč iz nekaterih celinskih slanih in podzemskih jezer, v katerih je koncentracija joda mnogo večja kot v morju. Ta jezera s slano morsko vodo so odkrili v Čilu in v Kaliforniji. Do produkcije joda iz morske vode v Kaliforniji je prišlo slučajno pri pridobivanju petroleja. Pri petrolejskem vrtnanju so spravili na dan deset sodčkov na jodu bogate morske vode na vsak sod petroleja. Odstranjevanje te morske vode je bil velik problem, ker je onečiščala kalifornijske obalne vode, če so jo odvajali v morje.

utrjevali, a za obrambo niso imeli prilike... Prehitela jih je pravična usoda osvajačela tuje zemlje.

Bil je lep večer, ko smo krenili v amfiteater — veličastno pulsko areno, kjer so otvarjali festival. Ob zvokih fanfare so se dvignile bele festivalske zastave, v eni izmed akard pa je zago-rela festivalska bakla. Nato je predsednik MLO pozdravil goste, tudi inozemske, predvsem pa pokroviteljsko slavnosti ministrstva LRH Anko Berus, ki je tik pred vojno živel v Celju.

Skoraj 2000 let stara arena, sezidana z znojem sužnjev v času cesarja Vespazijana, dosega s svojim tretjim nadstropjem 29 m višine. Njena elipsa je dolga 132 in široka 105 m. Njena akustika je dovršena, ker njeni masivni kamniti loki odbijajo zvoke enakomerno po vsem gledališču, ki ima za 15.000 ljudi prostora. Tokrat je bilo nad 5000 gledalcev, mi med njimi smo predstavljali Slovenijo.

Nad areno so z odprtega neba trepetale zvezde kakor nekoč, ko je zdaj zagrebški operni orkester zaigral našo državno himno. Ta večer je bila uprizorjena največja opera Jakova Gotovca »Mila Gojsalič«, ki jo je dirigiral skladatelj sam. V njej sta pela tudi Gostič in Franci.

To operno delo je v dejanju in glasbi polno folklornega bogastva, nastopajo zbori in baleti. Vsebinsko podaja borbo dalmatinskega ljudstva pod Mosorom, ki brani svojo svobodo pred Turki. Naslova junakinja je nekoliko podobna slovenski Miklovi Zali, le da je v operi njen konec tragično junaki.

Pula je v teh dneh priredila tudi tri razstave: »Borbo za Jadran skozi vekove«, »Istrsko zidno slikarstvo in glagolski napis« ter »Hrvaško kiparstvo 19. in 20. stoletja«.

Tu so se maturanti navdušili za marsikaj lepega in našega, pa tudi prijetno so se kopali v komfortnem kopališču Stoja. Ni bilo časa, da bi si bili 12 km izven Pule ogledali še velika izkopavanja starega rimskega mesta Nezakcija.

S parnikom smo krenili ob vzhodni istrski obali mimo Lovrana in Opatije na Reko, kjer smo si ogledali tudi še stari Frankopanski grad. Njegovo zgodovino nam je razlagal tržaški Slovenec, ki živi tu že 27 let. Z razvalin smo videli pod Francozi zgrajeno, zdaj lepo asfaltirano cesto na sever, nekoč bolečo mejo ob Rečini, vrvenje v reškem in sušaškem pristanišču, pa tudi prizorišče težkih osvobodilnih borb na Glavici 1945.

Telesna vzgoja in šport

POHOD ŠPORTNIKOV IN TELOVADCEV PO CELJSKIH ULICAH

Radovedni Celjani so napolnili v torek zvečer celjske ulice, po katerih so v počastitev Dneva vsajše defilirali telovadci, športniki, strelci, pripadniki ljudske tehnike, planinci in športniki delovnih kolektivov. Po dolgih letih je bila prireditev te vrste najuspešnejša po številu nastopajočih in je pokazala zdravo rast in mladost naših društev. Pisana vadbeno oblačila in nastop zagorelih telovadcev in športnikov, v celjanskem pa do mož in žena zrelih let je dala vsej prireditvi bogato pestrost, ki so jo poživile za žalost za skoraj kilometer dolgi sprevod le dve godbi na pihala. Na čelu pohoda so telovadci Partizana od spremstva atletov nosili veliko Titovo sliko, nakar so sledili jahaci kluba za konjski šport »Savinja«, številni telovadci in telovadkinje vseh oddelkov iz Gaberja, majhno število iz mesta, nato športniki in strelci iz Tovarne emajlirane posode in ostalih kolektivov Gaberja, 7 moštev nogometnega društva »Kladivarja«, športniki ZSD Celja z godbo na pihala SKUD »France Prešern« na čelu, nato številni atleti Kladivarja in mladji drsalci, pionirjeve, gletjači, sabljači, za njimi pa izredno močan zastopstvo SSD Beton z vsemi sodelujočimi sekcijami, lepo število športnikov in športnic kolektiva »Metka«, za njimi le uprava PD Celje, še nekoliko strelcev, nakar so zaključili sprevod pripadniki ljudske tehnike — jadranci in modelarji, številni kajakaši in motoristi. Preko 1000 udeležencev je bilo v tej pisani povorki, kateri so se priključili tudi kajakaši iz Polzele in nogometaši Kovinarja iz Štor. Prireditev je brez dvoma uspela in je bila močno propagandno sredstvo za vsa nastopajoča društva. Številni gledalci so se lahko prepričali, da udeleženci vseh teh društev niso le »čisti« igralci, saj smo v pohodu lahko opazili tudi moške starostnih letih in da prav ta aktivnost ohranja ljudem življenjsko vredino in zadovoljstvo. Ne moremo pa mimo napak oziroma pomanjkljivosti, ki jih bo treba na podobnih prireditvah odpraviti. Pohod telovadcev in športnikov bi moral prikazati vse vrste udeleževanja v naših društvih. V sprevodu smo pogrešali prav članstvo najštevilnejšega celjskega društva — PD Celje — in to športnike tega društva: smučarje in alpiniste! Tudi ZSK Kladivar ni postavil hokejskih na ledu in travni, pogrešali smo večje število sabljačev, na spregled ni bilo igralcev tenisa, morda bi kazalo v bodoče organizirati v sprevod vsaj kolešarje na turnirih koleših (če nimamo dirkalnih). Nekatera podjetja so nam pomagal razumela ta pohod in so v želji po čim večji udeležbi natrpala med udeležence civile z družinskimi člani. Sam pohod vseh nastopajočih morda ni bil dovolj strmen in odločen, kar gre seveda tudi na račun dolgih kolon in le dveh godb. Večjo pestrost pohoda bi dosegli tudi z večjim številom zastav, ki bi si jih posamezna društva lahko oskrbela. Za večjo živahnost bi poleg večjega števila godb kazalo, da bi posamezna društva med počitkom muzikalno organizirala v sprevodu, kar bi bilo koristno, če bi udeleženci sprevoda nosili s seboj tudi rekvizite, ki jih pri svoji športni vadbi uporabljajo, v kolikor niso toliko teže, da bi motili sproščen korak. Nekateri so se tega posluževali, vendar še vse v prejemnih meri. In kar je glavno — v bodoče naj bodo v sprevodu le uniformirani ljudje, tudi uprave posameznih društev lahko težijo k enotnosti oblačil. Le tak sprevod, pohod ali pa defile bo pridobil v prihodnjih letih še več efekta in več življenja.

STAFETNI TEK PO CELJSKIH ULICAH

Zopet na tisoče radovednih gledalcev, pa le malo tekmečev! Kljub številnim prijavam je nastopilo le 6 moških in 6 ženskih ekip iz celjskih delovnih kolektivov. Start je bil pri ozki brvi ali mostu čez Savinjo v Mestnem parku, nakar je proga potekala po Savinjskem nabrežju, Razlagovci, Prečernovi ulici, trgu Svobode in po ozki brvi čez Savinjo zopet nazaj v Mestni park. V nastopajočih moštvih smo opazili večje število kvalitetnih športnikov iz društev, le manjše število pa tistih mladih in sposobnih ljudi iz naših podjetij in ustanov, ki se stoje ob strani... Pri moških je s precejšnjo prednostjo zmagala ekipa poslužencev državnih ustanov, ki je za kroga 1600 m potrebovala 3:28, sledi ji pa ekipa Cinkarna in Tovarne emajlirane posode. V zmagovitem moštvu so nastopili Hanc, Stamejčič, Gajšek, Petauer.

Pri ženskah je bila borba bolj ogrožena in je bila zmaga odločena šele v zadnjih metrih prav na mostu čez Savinjo. Stafeta Ljudskega magazina — Jazbec, Orožin, Rebernik, Tavčar, Glinšek in Melhar — je potrebovala za isto progo kot moški čas 4:57,5, tesno pa ji je sledila stafeta železničarj in Potrošnika. Obe zmagovalni ekipi sta prejeli v čuvanje lepa prehodna pokala.

POKLONITEV ŠPORTNIKOV USTANOVITELJEM OD CELJA

Na Praznik Celja so zastopstva celjskih športnih društev in strelske organizacije v štafeti od kolodvorov pa do hiše, kjer je bil leta 1941 ustanovljen sestanek OF mesta Celja, ponela lorjovec venec tem prvim pionirjem odporniškega gibanja našega mesta proti fašističnemu okupatorju. Okrog 30 tekmečev je v lahkotnem teku prihitelo k Rakunovi hiši, kjer je bila prav na Praznik Celja odkrit spominski plošča padlim tovaršim — prvim borcem našega mesta. V imenu celjskih športnikov je položil spominski plošči lorjovec venec bivši državni rekordar in večkratni državni reprezentant tov. Hanc Matija. Celjski športniki so na ta način pokazali svojo pietetno in hvalažnost do tistih naših borcev, ki so omogočili ustvariti domovino svobodnih ljudi, v kateri se danes mladi

Na 15-urni mirni vožnji smo ponovno sledili igram delčinov, uživali morskoro svobodo in sončni zrak, poklonili pa se tudi slovenskim grobovom na Rabu. Deležni smo bili odlične večerje na parkniku. Mladina je dajala izraza svojemu navdušenju v novih in novih pesmih, ki jim je prislutil ves krov. Sredi noči nas je na naslonjačih prebudila godba na zadrski obali, tu se je vrtilo kolo, na parknik so vstopili demobiliziranci, orile so pesmi. V zgodnjem soncu je pred nami zablistel Split. Hitro smo si zagotovili prenočišča, prehrano pa pri gostoljubnem Rdečem križu in že smo si ogledovali staro mesto z Dioklecijanovo palačo. V etnografskem muzeju so vzbujale posebno pozornost bogate ljudske noše. V mestnem muzeju smo se seznanili z raznimi zgodovinskimi in kulturnimi dokumenti, orozjem in slikami iz razvoja mesta. Z največjim zanimanjem pa smo sledili zanosnim razlagam vodiča v arheološkem muzeju, neizmerno bogatem na najdbah iz rimske dobe, zlasti solinskih. V pekočem soncu smo obiskali opevani Marjan in zoološki vrt na njem, nekateri pa tudi še Oceanografski institut na robu Kaštelanskega zaliva. Seveda ni moglo izostati kopanje v novem kopališču Plavalnega društva. Zve-

rod lahko v miru tudi v telesni vzgoji in športu vsestransko udeležuje in krepi svoje fizične in duševne sile.

NOGOMETNE PRIREDITVE NA GLAZIJI

Nogometaši Kladivarja so v počastitev Dneva vsajše na sam praznik odigrali na Glaziji kar tri tekme. V prvi tekmi so se srečali nogometaši-pionirji iz Gaberja s pionirji Celjamesta. Mladi nogometaši iz Gaberja so bili znatno boljši in so zmagali s 3:1 ter so si s tem osvojili prvi točki v pionirskem turnirju. V drugi tekmi so se srečali nogometaši-mladinci Kladivarja, kjer je A moštvo le z 1:0 nadvladalo B moštvo.

V glavni tekmi so po daljšem odmoru nastopili ligasi proti državnim reprezentanci gluho-nemih. Kladivar je bil znatno boljše moštvo in je dosegel zmago s 4:0 (2:0). Igra obeh moštev pa nas je zadovoljila le prvih 25 minut, nakar so preostali del tekme zaigrali ležernejše. Za Kladivarja so bili uspešni Marineček, Kvartič in Dobrjač, en gol pa so si gostje zabili sami.

JAVNI TELOVADNI NASTOP PARTIZANA CELJE-GABERJE

Zvečer na Dan zmage je v počastitev tega dne priredilo TVD Partizan Celje-Gaberje svoj letni javni nastop na telovadišču v Gaberju. V 16 točkah pestrega sporeda so gledalcem predvajali vsi nastopajoči res kvalitetne storitve. Preciznost in izvežbanost posameznih telovadcev nam kaže, da imajo za seboj ti ljudje že večletno sistematično delo. Po nastopu vseh oddelkov, odigranju državne himne in pozdravu predsednika društva tov. Trebičnika se je kot na tekočem krogu odvijal ves program. Najprej so nas razveselile pionirke s posrečeno sestavo tov. Božičeve, v kateri prikazuje otroško razigranost pri igrah s kolebnicami in žogami. Nato so pokazali mladinci, ki imajo v svojih vrstah najboljše jugoslovanske telovadce, težke akrobatske prvine. Tudi mladi Kovač se je priključil tej celti in je zmogel prav tako vse prvine kot državni mladinci prvak Veber Tine. Prav prisrčen je bil nastop mladih pionirjev s titovskimi, pri katerih so nastopali celo cibicani. Proste vaje so izvajali prav strumno in še kar dovolj skladno. Mladinci na bradlji in mladinke na gredi so zopet dokazali, da je v društvu orodna telovadba na kvalitetni stopnji. Proste vaje s palicami so mladinci izvajali dobro, le tu in tam ni bilo opaziti enotnega izvajanja. V splošni orodni tekmi smo videli na raznih orodjih večje število telovadcev. Prav posrečena je bila zamisel, da nam orodje ne služi le za gojitve stiliziranih vaj, temveč tudi za razna plezanja in preskoke. Pri tej tekmi smo najbolj razveselili mladi mladinci na bradlji, ki so pokazali lepe sestave s težkimi prvini. Kako srečni so otroci pri igranju, nam je pokazala naslednja točka programa, kjer so pionirke izvajale na blazini akrobatske prvine, fantje pa so se med seboj pomerili v boju jedgecev in prijetni štafeti z lovljenjem hrusk, ki so plavale v skafu, napolnjenem z vodo... Mladinke pri izvajanju prostih vaj niso pokazale dovolj izvežbanosti. Bolj so nas zadovoljili »plavice« pionirji, ki so se z velikansko žogo borili za zmago. Tu je bilo bogato gibanje prepleteno s premetenostjo. Po daljšem preizvanju so večji pionirji izvedli svoj zrak, ki si šele s to taktično potezo priborili zmago. Člani na drugo in članice na bradlji so pokazali zopet nekoliko lepših sestav, od katerih je pri moških najbolj ugajal Veber Tine, pri dekletih pa Kos Ivanka. Efekten je bil ples »polkac«, ki so ga izvajale nadvse skladno članice in mladinke. Tudi člani so z zletnimi mestnimi prostimi vajami dosegli lep efekt, ki bi bil še znatno boljši, če se nekateri ne bi preveč motili prav v zadnjih taktih. Mladinci so nastopili še na krogih, kjer je vsak izvedel po dve efektni vaji. Lahko trdimo, da so prav na tem orodju dosegli najlepši uspeh. Ljudem je zanimalo diš ob visokih gugalih in efektivnih seskih, ki so bili vsi izvedeni z največjo preciznostjo. In še posrečena zaključna slika z bengalčinim ognjem, v kateri so nastopili vsi oddelki, kjer so simbolično prikazali, da telesna vzgoja služi krepitvi zdravlja, obrambne moči in večji storilnosti, obenem pa razvijanju patriotizma in zdravega kolektivizma.

Z nastopom so partizanovci v Gaberju pokazali povezanost svojega dela z našim praznovanjem. Zato bi si zaslužili večji obisk na tej prireditvi. Številni »zastojkarji« (nekaj sto), ki so opazovali nastop na lepi prirodni galeriji izven ograjenega prostora, pa s svojo gesto niso pokazali pravega razumevanja za napore in materialne žrtve, ki jih je društvo imelo s pripravo tega nastopa. Ali je res tolikšna stiska, da celo imovitejši ne zmorejo dveh kovačev za dve uri res kvalitetnega užika, ki ga telovadci pripravljajo in študirajo ure in ure po več mesecev? Zdi se mi, da ta gesta pri ljudeh izven omejenega prostora kaže na pomanjkanje kulturnega odnosa do teh vrst prireditve.

OD 15. JULIJA DALJE SPREJEMAMO KOSOVNE BLAGOVNE POŠILJKE V VSE SMERI SLOVENIJE

(Vključno relacija Celje—Zagreb in Celje—Rijeka)

Podjetja in posamezniki, poslužujte se te ugodnosti. Prihranite si na denarju in dovozu na in iz postaje! Pošiljke sprejemamo v garaži v Stritarjevi ulici Štev. 2 in na domu. Svoje želje nam lahko javite telefonično na 20-60

„Prevoznništvo“ Celje

Čer nas je z vrveče promenade potegnila v obalsko restavracijo šmentana žerja, ki smo jo skušali krotiti s hladno oranžado.

Po dveh splitskih dneh smo se v našem jutru vkrcali v naš novi, imenitni parnik »Ivan Cankar«, da nadaljujemo pot proti Dubrovniku. Dovolj prostora smo imeli, mnogi so lahko legli po klopek, in tako smo pluli med otoki skozi blek mirnih valov. Nebo nad nami in morje okoli nas sta bila jasno nasmejana kakor mi vsi.

V Gružu so nam že na obali ponujali privatna prenočišča in razdelili smo se v skupinah po vilah med bujnimi, dišečimi nasadi. Mimogrede smo se osvežili v lapadskem kopališču, nato pa krenili s tramvajem v Dubrovnik kakor v čudovito pravljico iz davnega veka.

Za mogočnim obzidjem, med čistimi kamnitimi hišami se je prelivala množica ljudi na večerni promenadi.

Prihodnje dopoldne smo v muzeju, v zgradbi Knežjega dvorca, pogledali v slavno republiko zgodovino, si v Pomorskem muzeju predložili razvoj naše pomorske tehnike. Zlisti pa nas je pritegnil akvarij z vrsto živih podob iz globin morskega življenja, ki ga ustvarja priroda.

SLIKE IZ ŠTOR

Piše Karel Jug

Iz hleva smo zgradili telovadnico

Na pobudo železničarjev, učitelja Habiča in mizarskega mojstra Hermana so v letu 1930 ustanovili v Štorah telovadno društvo. Kar ob ustanovitvi nas je bilo že precej telovadečih. Pričeli smo z delom brez sredstev. Prva redna telovadba se je vršila v razredu osnovne šole, kjer smo pred vadbenimi urami pospravili klopi na hodnike, v razred pa privlekli novo bradljo in drog, orodje, ki ga je uprava društva takoj kupila na »upanje« z garancijo na svoje mesečne plače! Že kar v začetku so telovadili tudi starejši člani v posebnem oddelku, po številu 18, po starosti pa vsi preko 40 let. Štoram so se priključili tudi napredni Teharčani, ki so nato vsa leta hodili telovadit v Štore. Prvo leto obstoja je imelo društvo že 100 aktivnih telovadečev! Na »Jurčevem« travniku, tam kjer danes stojijo provizoriji Betona pa se je v letu 1931 vršil prvi telovadni nastop. Ljudje so kar strmeli nad prikazom pestrega programa, ki so ga poživeli kvalitetni telovadci iz Celja. Že takoj v začetku pa so naši možje mislili na lastne prostore. Čeprav je

je nato konje prodal. Možje upravnega odbora so stopili v pogovor, sklenjena je bila pogodba za prostore proti malenkostni odškodnini. Malo čudno se morda sliši, da smo v Štorah pričeli urejevati prvo telovadnico prav iz hleva, kjer je še prebivala živina. S prostovoljnimi delom, ki smo ga tudi takrat poznali v veliki meri, smo odstranili jaslji, propadli pod v hlevu, pred hlevom pa smo pričeli urejevati prostore njive za telovadišče. Pet najpogumnejših mož je podpisalo obveznice v Celjski posojilnici za posojilo, ki smo ga potrebovali za nakup ladijskega poda in zidarska dela. Z izredno aktivnim delom dramske sekcije, tombolo in z nekaj zabavnimi prireditvami je društvo v kratkem času odplačalo vse svoje dolgove. Imeli smo lepo telovadnico, sicer skromnih dimenzij 10 x 7 m, nizko, kjer nismo mogli na bradlji delati nekkih stoj na napetih lehtih niti na drogu raznih veletečev in vlezimikov. Imeli smo pa prijetno bivališče, ki nas je privabljalo sleherni dan. Marsikdo v Štorah se bo spominjal živahnosti in

Na raznju pečeni odojki - na vrtu „UNION“ vsako soboto in nedeljo!

v tem času imela tovarna ne nekaj nad 300 delavcev, samotna pa nekaj čez 80, je v Štorah bila stiska s stanovanjskimi prostori. Rešitev pa se je našla. Gostilničar Franci je poleg gostilne imel precejšen hlev, v njem pa živino. Ker je Samotna tovarna reducirala voznike, za katero je vsa leta vozil tudi Franci,

PRVENSTVO CELJA V STRELJANJU

V dneih 18. in 19. julija je bilo na strelišču v Celju mestno prvenstvo v streljanju za leto 1953.

Tekmovanja se je udeležilo 51 strelcev, ki so tekmovali v osmih disciplinah na 91 tarčah. Organizacija tekmovanja je bila odlična, rezultati pa zaradi neugodnega vremena le povprečni.

1. ekipa »Tempo« je na »Titovi tarči« dosegla nov celjski rekord z 961 krogi. Tržan Polde je na isti tarči izenačil celjski rekord z 210 krogi, Jager Tonček pa na »Ljudski« s 85 krogi.

Rezultati posameznikov so naslednji:

»Titova tarča«: 1. Tržan Polde, »Tempo«, 210; 2. dr. Pavlič Marjan, »Tempo«, 193; 3. Jager Anton, »Tempo«, 192; 4. Kukovič Martin, »Cinkarna«, 187; 5. Cendak Ivan, »Tempo«, 185 itd.

»Ljudska tarča«: 1. Jager Tonček, »Tempo«, 85; 2. Rajej Stanko, »I. L. Ribar«, 79; 3. dr. Pavlič Marjan, »Tempo«, 77; 4. Cater Drago, »Tempo«, 76; 5. Cendak Ivan, »Tempo«, 76 itd.

»Mladinska tarča«: 1. Jager Tonček, »Tempo«, 192; 2. Kukovič Martin, »Cinkarna«, 187; 3. Tržan Jože, »Tempo«, 171; 4. Rajej Stanko, »I. L. Ribar«, 164; 5. Gorenšek Rafko, »Metka«, 137 itd.

»Hitro streljanje«: 1. Tržan Jože, »Tempo«, 62; 2. Tržan Slavko, »Tempo«, 62; 3. Gradišar Avgust, »Tempo«, 49; 4. Cater Drago, »Tempo«, 44; 5. Tržan Polde, »Tempo«, 40 itd.

»Vojaška pištola«: 1. dr. Pavlič Marjan, »Tempo«, 120; 2. Tržan Polde, »Tempo«, 120; 3. Jenko Rado, »Tempo«, 75 itd.

»Zenska tarča«: 1. Krašovec Zvonka, »Tempo«, 296; 2. Pavlič Vlasta, »Tempo«, 293; 3. Cater Vali, »Tempo«, 193 itd.

»Mladinska tarča« — malokalibrska: 1. Tržan Jože, »Tempo«, 224; 2. Tržan Ciril, »Tempo«, 220; 3. Rajej Stanko, »I. L. Ribar«, 220 itd.

»Zračna puška« — »m. l. Sedlič Hra, »I. L. Ribar«, 231; 2. Vodičar Mirko, »I. L. Ribar«, 221.

Od 51 tekmovalcev jih je 20 izpolnilo norme za prvenstvo LRS v streljanju, ki bo od 30. julija do 2. avgusta v Ljubljani.

C. D.

dolgotrajnega prostovoljnega dela članstva pri planiranju telovadišča pred domom, kjer nas je dnevno garalo po 20 prostovoljcev. Koliko življenja je bilo v teh prostorih v letih od 1931 do 1934 lahko vedo le tisti, ki so se ta leta udeleževali v društvu. Akademije, javni nastopi, razna tekmovanja, predvsem pa redna vadba — to je bila naša stalna oblika dela. Članstvo je naraščalo in v letu 1934 nas je bilo že preko 200! Končno smo uspeli s selitvijo v udobnejše prostore iz odmaknjenega dela Štor v prometneji del v »Kurji« vasi, kjer nam je tovarna dal v najem majhno stanovanjsko hišo. Stavba je bila kar pripravna, poleg nje pa je bil prostoran travnik ob železnici. Tu smo si uredili še prijetnejše bivališče, večjo telovadnico in ostale društvene pro-

V Restavraciji „Pošta“ nudimo vedno sveže morske ribe

Vineta, pionirji pa SK Sočo, kmečki fantje in delavci Pečovja in Laške vasi pa zopet svoje društvo SK Triglav. Tako je že v malih predvodnih Štorah bilo že preko 60 aktivnih nogometašev. Pozneje po letu 1933, ko se je SK Štore prijavilo oblasti in registriralo pri športni zvezi, smo vendarle prišli vsi do zrelega gledanja in se združili v enotno društvo, divje klube pa opustili. Pozitivna stran združitve vseh nogometnih »sil« se je kmalu pokazala na raznih tekmovanjih, kjer smo dosegali zadovoljive rezultate.

OBJAVE IN OGLASI

OBVESTILO

Tajništvo Sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko MLO Celje obvešča vse proslilce za socialno pomoč (podpore), da bomo v bodoče prošnje obravnavali le, če bodo opremljene z vsemi potrebnimi dokazi, iz katerih bo razvidno, da so resnično potrebni socialne pomoči.

Prošnjam je treba priložiti predvsem potrdilo o premoženjskem stanju in o višini dohodkov proslilca samega, dalje enako potrdilo za družinske člane, s katerimi živi v skupnem gospodinjstvu in končno potrdilo za osebe, ki bi ga bile dolžne po zakonu vzdrževati (to so starši, stari starši, otroci in vnuki), pa nimajo dohodkov oziroma možnosti prispevati k vzdrževanju.

Prošnje se vlagajo pri centralnem vložišču MLO Celje, soba št. 20.

OPOZORILO!

Opozorjam vsakogar, da ne posojuje denar Mirni Antonu, mehaniku, Gorici št. 8, pošta Petrovce, ker Mirnik Anton nima nobenih možnosti za povračilo napravljenih dolgov. Mirnik Stefan, Petrovce št. 13

Državno trgovsko podjetje »Preskrba« v Sentjurju obvešča, da ne more dajati nobenih podpor organizacijam, ker so vsa sredstva za to leto izčrpana.

NAJEMNINE POSLOVNIH PROSTOROV IN REGISTRACIJA DRŽAVNIH GOSPODARSKIH PODJETIJ

Obveščamo vse zainteresirane, da je Svet za gospodarstvo in komunale zadeve MLO Celje objavil prav navodila k odloku o dajanju poslovnih prostorov v najem. Navodila so nabita od petka, dne 24. t. m. dalje na razglasni deski v poslojnu Mestnega ljudskega odbora, dostavljena pa so tudi Obrtni ter Trgovinsko-gostinski zbornici v Celju.

Opozorjamo vsa podjetja, da do konca tega meseca izvršijo vse manjkajoče vpise v register državnih gospodarskih podjetij in trgovskih poslovalnic, ker bo sicer uveden upravno kazenski postopek proti vsem odgovornim voditeljem podjetij, ki niso prijavila vseh sprememb za vpis v register.

Iz Oddelka za gospodarstvo in komunale zadeve MLO Celje

GOSTILNA v bližini Celja išče pošteno dekle, ki je vajeno gostilne in dobro računa. Nastop s. 1. 8. 1953. Naslov oddati v upravi lista.

PISARNIKA MOC vajena vseh pisarniških del išče začasne zaposlitev. Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM 4-sobno stanovanje z vsemi priključki in kopalnico v centru Celja, z manjšim v mestu ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM večje enosobno družinsko stanovanje (soba in kuhinja) za stanovanje v mestu. Informacije: Ograjenšek Pavla, Celje, Dečkova cesta št. 2

NEDELJSKA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA — Dne 26. julija 1953: tov. dr. Cerin Josip, Celje, Cankarjeva ulica 9. — Nedeljska dežurna zdravniška služba traja od sobote ob 18. ure dalje do ponedeljka do 8. ure jutraj.

KINO

KINO DOM IN LETNI KINO

Od 22. do 28. 7. 1953: HITREJSI OD ZVOKA, angleški film
Od 29. do 4. 8. 1953: Roseanna Mc. Coy, ameriški film

Kino Dom, predstave dnevno ob 18.15 uri, ob nedeljah ob 16.15 in 18.15.
Letni kino, predstave dnevno ob 8.30 uri.

F. R.